VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2011. gada 12. maijā *

Apvienotās lietas T-267/08 un T-279/08

Région Nord-Pas-de-Calais (Francija), ko pārstāv M. Klikenuā [*M. Cliquennois*] un F. Kavedons [*F. Cavedon*], *avocats*,

prasītājs lietā T-267/08,

Communauté d'agglomération du Douaisis (Francija), ko pārstāv M. I. Benžamēns [*M. Y. Benjamin*] un D. Rombī [*D. Rombi*], *avocats*,

prasītāja lietā T-279/08,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv K. Žiolito [*C. Giolito*] un B. Stromskis [*B. Stromsky*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

par sākotnējo prasību atcelt Komisijas 2008. gada 2. aprīļa Lēmumu C(2008) 1089, galīgā redakcija, par valsts atbalstu C 38/2007 (ex NN 45/2007), ko Francija piešķīrusi *Arbel Fauvet Rail SA*, pēc tam — par prasību atcelt Komisijas 2010. gada 23. jūnija Lēmumu C(2010) 4112, galīgā redakcija, par valsts atbalstu C 38/2007 (ex NN 45/2007), ko Francija piešķīrusi *Arbel Fauvet Rail*.

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs L. Trišo [*L. Truchot*] (referents), tiesneši M. E. Martinša Ribeiru [*M. E. Martins Ribeiro*] un H. Kanninens [*H. Kanninen*],

sekretāre K. Kristensena [*C. Kristensen*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2010. gada 11. novembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

1 *Arbel Fauvet Rail* (turpmāk tekstā — "*AFR*") ir rūpnieciskai izmantošanai paredzēta dzelzceļa ritošā sastāva izgatavotājs, kas dibināts Duē [*Douai*], Francijā.

2 Šī sabiedrība 2005. gada 4. jūlijā no *Région Nord-Pas-de Calais* [Ziemeļfrancijas-Padekalē reģiona] ("turpmāk tekstā — "*NPDC* reģions") un *Communauté d'agglomération du Douaisis* [Duē aglomerācijas kopienas] (turpmāk tekstā — "*CAD*") saņēma divus avansus, katru viena miljona euro apmērā, ar gada procentu likmi 4,08 %, kas atmaksājami trīs gadu laikā, sākot ar 2006. gada 1. janvāri, veicot maksājumus reizi pusgadā.

3 Pēc sūdzības saņemšanas Eiropas Kopienu Komisija lūdza Francijas iestādēm paziņot informāciju par šiem pasākumiem. Francijas iestādes atbildēja uz šiem pieprasījumiem, iesniedzot paziņojumus attiecīgi 2006. gada 27. aprīlī un 24. oktobrī un 2007. gada 30. janvārī un 6. jūnijā.

4 Komisija ar 2007. gada 12. septembra vēstuli informēja Francijas Republiku par savu lēmumu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru (turpmāk tekstā — "lēmums par procedūras uzsākšanu").

5 Lēmums par procedūras uzsākšanu 2007. gada 24. oktobrī tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 249, 17. lpp.). Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus par attiecīgajiem pasākumiem.

6 Komisija Francijas iestāžu apsvērumus saņēma 2007. gada 12. oktobra, 18. un 19. decembra vēstulēs. Tā nesaņēma ieinteresēto personu apsvērumus.

7 Komisija 2008. gada 2. aprīļa Lēmumā C(2008) 1089, galīgā redakcija, par valsts atbalstu C 38/2007 (ex NN 45/2007), ko Francija piešķīrusi *AFR* (OV L 238, 27. lpp.; turpmāk tekstā — "sākotnējais lēmums"), nolēma, ka avansi, kurus piešķīra *NPDC* reģions un *CAD*, ir uzskatāmi par valsts atbalstu. Attiecībā uz kredītu, kas piešķirts grūtībās nonākušam uzņēmumam, kura atmaksu negarantēja nekāds nodrošinājums,

Komisija uzskatīja, ka šā atbalsta summa ir vienāda ar starpību starp faktiski piemērotajiem procentiem un procentiem, ar kādiem atbalstu saņēmušais uzņēmums būtu varējis saņemt tādu pašu aizdevumu privātajā tirgū.

8 Komisija uzskatīja, ka Francijas Republikas valsts atbalsts, kuru tā piešķīra *AFR*, nav saderīgs ar kopējo tirgu. Komisija lika Francijas Republikai to atgūt, kopā ar procentiem, no atbalsta saņēmējiem.

Process un jauni notikumi tiesvedības laikā

9 Ar Vispārējās tiesas kancelejā attiecīgi 2008. gada 11. un 17. jūlijā iesniegtajiem prasības pieteikumiem *NPDC* reģions un *CAD* cēla attiecīgi prasības lietās T-267/08 un T-279/08, kuru sākotnējais priekšmets bija prasība atcelt sākotnējo lēmumu.

10 *NPDC* reģions replikā lūdza apvienot lietas T-267/08 un T-279/08. Komisija neiebilda pret šo lūgumu un *CAD* to atbalstīja.

11 Vispārējās tiesas sestās palātas priekšsēdētājs ar 2009. gada 19. februāra rīkojumu saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 50. panta 1. punktu izdeva rīkojumu apvienot lietas T-267/08 un T-279/08 mutvārdu procesam un sprieduma taisīšanai.

12 Komisija 2010. gada 23. jūnijā atsauca sākotnējo lēmumu, pamatojot ar to, ka tas nebija pietiekami juridiski pamatots jautājumā par atbalsta summas aprēķinu, ņemot vērā Vispārējās tiesas 2010. gada 3. marta spriedumu apvienotajās lietās T-102/07 un T-120/07 *Freistaat Sachsen* u.c./Komisija (Krājums, II-585. lpp., turpmāk tekstā — "spriedums lietā *Biria*").

13 Sākotnējo lēmumu aizstāja Komisijas 2010. gada 23. jūnija Lēmums C(2010) 4112, galīgā redakcija, par valsts atbalstu C 38/2007 (ex NN 45/2007), ko Francija piešķīrusi *AFR* (turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), ar kuru Komisija, pirmkārt, apstiprināja šā atbalsta nesaderību ar kopējo tirgu un, otrkārt, lika Francijas Republikai no saņēmēja atgūt minēto atbalstu kopā ar procentiem.

14 *NPDC* reģions un *CAD* 2010. gada 23. augustā savos apsvērumos, kas iesniegti pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, pirmkārt, precizēja, ka, neraugoties uz sākotnējā lēmuma atcelšanu, tie nevēlas atsacīties no prasības sākotnējiem prasījumiem, un, otrkārt, lūdza grozīt to prasījumus tā, lai prasība attiektos arī uz apstrīdēto lēmumu.

15 Komisija 2010. gada 27. septembrī atbildēja uz prasītāju 2010. gada 23. augustā iesniegtajiem apsvērumiem. Tā atteicās no sava prasījuma, ka prasītājiem ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi, un lūdza, lai katrs lietas dalībnieks pats atlīdzina savus tiesāšanās izdevumus.

16 Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs ir ticis mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas astotajā palātā, kurai attiecīgi ir nodota šīs lietas izskatīšana.

17 Uzklausījusi tiesnesi referentu, Vispārējā tiesa (astotā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un saskaņā ar Reglamenta 64. pantā noteiktajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem uzdeva prasītājiem un Komisijai rakstveida jautājumus. Tie uz jautājumiem atbildēja noteiktajā termiņā.

18 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklausīti 2010. gada 11. novembra tiesas sēdē.

Lietas dalībnieku prasījumi

19 Lietā T-267/08 *NPDC* reģiona prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

20 Lietā T-279/08 *CAD* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21 Apvienotajās lietās T-267/08 un T-279/08 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasības kā nepamatotas;

— piespriest katram lietas dalībniekam segt savus tiesāšanās izdevumus pašam.

Juridiskais pamatojums

A — *Par sākotnējā lēmuma atsaukšanas un tā aizstāšanas ar apstrīdēto lēmumu procesuālajām sekām*

22 Kā izriet no iepriekš minētā 12. un 13. punktā, sākotnējais lēmums pēc prasības pieteikumu iesniegšanas tika atsaukts un aizstāts ar apstrīdēto lēmumu. Prasītāji lūdza iespēju grozīt to sākotnējos prasījumus tā, lai viņu prasības attiektos uz apstrīdētā lēmuma atcelšanu.

23 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, ja procesa gaitā kāds lēmums tiek aizstāts ar citu lēmumu, kuram ir tas pats priekšmets, tas ir jāuzskata par jaunu apstākli, kas ļauj prasītājam grozīt savus prasījumus un izvirzītos pamatus. Ja prasītājam tiktu uzlikts pienākums no jauna iesniegt prasības pieteikumu, tas būtu pretrunā pareizai tiesvedībai un netiktu ievērotas procesuālās ekonomijas prasības. Turklāt būtu netaisnīgi, ja attiecīgā iestāde, lai vērstos pret kritiku, kas ietverta attiecīgajā prasības pieteikumā, kurš Eiropas Savienības tiesā iesniegts par lēmumu, grozītu apstrīdēto lēmumu vai to aizstātu ar citu lēmumu un procesa laikā atsauktos uz šiem grozījumiem vai lēmuma

aizstāšanu, nedodot iespēju otram lietas dalībniekam attiecināt savus sākotnējos prasījumus un izvirzītos pamatus uz vēlāku lēmumu vai iesniegt papildu prasījumus un izvirzīt papildu pamatus (skat. Vispārējās tiesas 2006. gada 12. decembra spriedumu lietā T-228/02 *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran*/Padome, Krājums, II-4665. lpp., 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

24 Līdz ar to šajā lietā, no vienas puses, ir jāuzskata, ka prasītāju sākotnējām prasībām par sākotnējā lēmuma atcelšanu ir zudis priekšmets, jo ar apstrīdēto lēmumu šis lēmums tiek atsaukts, tādējādi vairs nav pamata lemt par šīm prasībām, un, no otras puses, ir jāapmierina prasītāju jaunās prasības, kas iepriekš minētas 14. punktā, kā arī jāuzskata, ka viņu prasības attiecas uz apstrīdētā lēmuma atcelšanu, un ir jāļauj lietas dalībniekiem pārformulēt savus prasījumus, pamatus un argumentus, ņemot vērā jauno apstākli, kas nozīmē, ka tiem ir tiesības iesniegt papildu prasījumus, pamatus un argumentus.

B — *Par prasību atcelt apstrīdēto lēmumu*

25 Prasībā T-267/08 ir iekļauti septiņi pamati. Pirmais pamats ir saistīts ar pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Otrais pamats ir saistīts ar to, ka ir pārkāptas tiesības uz aizstāvību un sacīkstes, vienlīdzības, labas pārvaldības, dalībvalstu konstitucionālās identitātes ievērošanas un tiesiskās paļāvības aizsardzības principi. Trešais pamats ir saistīts ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā attiecībā uz to, ka nav ņemta vērā atbalsta sniedzēja juridiskā īpatnība. Ceturtais pamats ir saistīts ar LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu. Tam ir divas daļas, kas saistītas attiecīgi ar kļūdu vērtējumā saistībā ar finanšu līdzekļu izcelsmi un kļūdu, kvalificējot *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu. Piektais pamats ir saistīts ar kļūdu vērtējumā attiecībā uz apgalvojumu par priekšrocībām, kuras *AFR* esot guvusi no atmaksājamajiem avansiem. Sestais pamats ir saistīts ar kļūdainu atbalsta summas novērtējumu. Septītais pamats ir saistīts

ar tiesību uz aizstāvību pārkāpumu tiesvedības ietvaros un ar pilnvaru nepareizu izmantošanu.

26 Prasībā T-279/08 ir iekļauti četri pamati. Pirmais pamats ir saistīts ar tiesību uz aizstāvību un sacīkstes principa pārkāpumu. Otrais pamats attiecas uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Trešais pamats ir saistīts ar kļūdu vērtējumā par grūtībās nonākuša uzņēmuma jēdzienu. Ceturtais pamats ir saistīts ar kļūdu vērtējumā par valsts līdzekļu jēdzienu.

27 Turklāt *CAD* tiesas sēdes laikā izvirzīja piekto prasījumu saistībā ar Komisijas acīmredzamu kļūdu vērtējumā par to, ka nav nodrošinājuma, kas garantētu atmaksājamos avansus.

1. *Par prasības T-279/08 piektā pamata pieņemamību*

a) Lietas dalībnieku argumenti

28 Tiesas sēdes laikā *CAD* apgalvoja, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka apstrīdētie atmaksājamie avansi tika piešķirti bez jebkāda nodrošinājuma, kas garantētu to atmaksāšanu. *CAD* avansa maksājumam patiesībā esot bijis nosacījums, ka notiks neatsaucama *AFR* apvienošanās ar sabiedrības *Arbel SA* kontrolēto sabiedrību *Lormafer*. Šī apvienošanās tiktu uzskatīta par garantiju, ņemot vērā to, ka ir palielinājies radušos kreditoru parādu atgūšanas perimetrs.

29 Komisija tiesas sēdes laikā norādīja, ka, tā kā šis pamats izvirzīts novēloti, tas jāpasludina par nepieņemamu. Pakārtoti, tā pievērsa uzmanību tam, ka nosacījums atbalsta maksājuma saņemšanai, kuru minēja *CAD*, juridiski neesot pielīdzināms garantijai un ka apstrīdēto avansu maksājumi nebija pakļauti prasībai noteikt jebkādu nodrošinājumu.

30 Atbildot uz Komisijas norādi par nepieņemamību, *CAD* apstiprināja, ka attiecīgais arguments bija norādīts tās prasības pieteikuma 30. punktā un ka minētais nosacījums bija precizēts *CAD* padomes 2005. gada 24. jūnija lēmuma kopsavilkumā, kurš ir pievienots tās prasības pieteikuma A.2 pielikumā.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

31 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu, ko skata kopā ar 48. panta 2. punkta tiesību normām, prasības pieteikumā ir jāietver strīda priekšmets, kā arī kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem, un ka tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.

32 Šajā lietā ir jāsecina, ka prasītāja, pretēji tās apgalvotajam, savā prasības pieteikumā nav izvirzījusi šo pamatu. Prasības pieteikuma 30. punktā ir vienīgi minēts, ka apstrīdēto avansu *CAD* piešķīra "ar zināmiem nosacījumiem", neapgalvojot, ka šie nosacījumi kā garantiju iekļauj neatsaucamu *AFR* un *Lormafer* apvienošanos un ka tādēļ Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatot, ka avansu atmaksāšanu negarantē nekāds nodrošinājums. *CAD* padomes lēmuma kopsavilkumā, kas atrodams prasības pieteikuma A.2 pielikumā, ir vienīgi precizēts, kādi nosacījumi noteica avansa maksājumu, neminot nekādu nodrošinājumu, kas garantētu minētā avansa atmaksu, un tas nekādā veidā nav interpretējams kā tāds, kurā būtu formulēts

šis pamats. Ir jāpiebilst, ka šis pamats turklāt nav minēts arī prasītājas lūgumā grozīt tās prasījumus un pamatus, kā minēts iepriekš 14. punktā.

33 Turklāt prasītāja neapgalvo, ka minētais pamats būtu balstīts uz tiesību vai faktiskajiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā.

34 Tādējādi saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta noteikumiem, kas minēti iepriekš 31. punktā, tiesas sēdes laikā izvirzītais pamats, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā par tādu nodrošinājumu neesamību, kas garantētu avansa atmaksāšanu, ir jānoraida kā nepieņemams.

35 Turklāt, pat pieņemot, ka šo argumentu varētu uzskatīt par papildinājumu iepriekš iesniegtajam pamatam un, kā tāds, tas būtu pieņemams (šajā ziņā skat. Tiesas 1983. gada 19. maija spriedumu lietā 306/81 *Verros*/Parlaments, *Recueil*, 1755. lpp., 9. punkts, un 2001. gada 22. novembra spriedumu lietā C-301/97 Nīderlande/Padome, *Recueil*, I-8853. lpp., 169. punkts), tas katrā ziņā ir jānoraida. Nosacījums, kuram bija pakļauts *CAD* piešķirtā avansa maksājums, proti, sabiedrību *AFR* un *Lormafer* apvienošanās, nerada *CAD* privileģētu situāciju, salīdzinot to ar citiem *AFR* kreditoriem. Tas nerada saistības trešai pusei pret *CAD*, ne arī īpašuma piesaisti preferenciālam maksājumam *CAD*. Tādēļ to nevar uzskatīt par nodrošinājumu, kas garantē minētā avansa atmaksu. Tātad šajā punktā Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

2. *Par prasības T-267/08 pirmo pamatu un prasības T-279/08 otro pamatu, kas saistīti ar pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu*

a) Lietas dalībnieku argumenti

36 *NPDC* reģions norāda, ka apstrīdētajā lēmumā trūkst pamatojuma. Pirmām kārtām, tas norāda, ka Komisija veica vispārīgu un solidāru *AFR* piešķirtā atbalsta izvērtēšanu, to uzskatot par vienu atbalstu, nevis diviem atsevišķiem atbalstiem, kurus piešķīra, pirmkārt, *NPDC* reģions un, otrkārt, *CAD*.

37 Tas norāda, ka pamatojums par *CAD* piešķirto atbalstu ir kļūdains, jo sākotnējā lēmuma 18. apsvērumā Komisija ir paziņojusi, ka atbalstu ir piešķīrušas *CAD* komūnas. Taču *CAD* no pārvaldes un budžeta viedokļa esot autonoma valsts iestāde, kas juridiski ir nošķirta no komūnām, kas to veido, ar kuru var stāties līgumiskās attiecībās un kurai ir sava atsevišķa kompetence un nodokļu sistēma. Tādēļ neesot pamata apgalvojumam par iespējamo atbalstu, kuru ir piešķīrušas minētās komūnas, līdz ar to zūdot arī pamatojumam par *CAD* piešķirto atbalstu. Sākotnējā lēmuma 18. apsvērumā esošās kļūdas labojums, kuru Komisija veica apstrīdētā lēmuma 27. apsvērumā, nenovērsa šo juridisko trūkumu, jo Komisija nepaskaidroja šīs kvalifikācijas izmaiņas.

38 Tādēļ, piemērojot pamatojuma nedalāmības principu, esot jāuzskata, ka nepastāv arī pamatojums par atbalsta reģionālo daļu.

39 Pakārtoti, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka pamatojums ir dalāms, no tā izrietētu, ka ir nepietiekams reģionālā atbalsta daļas pamatojums, *AFR* situāciju vērtējot, pamatojoties uz kopējo atbalstu divu miljonu euro apmērā. Tātad uzņēmuma priekšrocību jēdziena vērtējums balstoties uz kļūdainu pamatojumu.

40 *CAD* apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā, tāpat kā sākotnējā lēmumā, trūkst pamatojuma tam, kāda metode izmantota atbalsta summas aprēķināšanā, paaugstinot atsauces procentu likmi par 800 bāzes punktiem (turpmāk tekstā — "riska prēmija"). Komisija esot tikai atsaukusies, pirmkārt, uz sākotnējo lēmumu un, otrkārt, uz savu Paziņojumu 2008/C 14/02 par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (OV C 14, 6. lpp.; turpmāk tekstā — "2008. gada paziņojums par atsauces procentu likmi"). No vienas puses, sākotnējais lēmums esot atsaukts tādēļ, ka minētās riska prēmijas aprēķins nebija pietiekami pamatots un, no otras puses, vienkārša atsaukšanās uz piemērojamajiem dokumentiem, bez jebkādiem precizējumiem par attiecīgo situāciju, kas ļautu pārbaudīt analīzes atbilstību, saskaņā ar judikatūru ir nepietiekama, jo tā Vispārējai tiesai neļauj kontrolēt procentu palielinājuma aprēķināšanas metodes derīgumu.

41 Turklāt replikā *CAD* norāda, ka Komisija ir veikusi vispārīgu un solidāru *AFR* piešķirto atmaksājamo avansu mehānisma analīzi, lai gan patiesībā esot bijuši divi atsevišķi avansi.

42 Komisija prasa šos pamatus noraidīt.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

43 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākuma norādīt pamatojumu apjoms ir atkarīgs no attiecīgā akta rakstura un no konteksta, kurā tas ir pieņemts.

Pamatojumam skaidri un nepārprotami jāatspoguļo iestādes lēmuma loģika, lai, pirmkārt, ieinteresētās personas varētu saprast pieņemtā akta pamatā esošo motivāciju, lai aizstāvētu savas tiesības un pārbaudītu, vai lēmums ir vai nav pienācīgi argumentēts, un, otrkārt, lai Eiropas Savienības Tiesa varētu īstenot savu likumības kontroli. Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu precizēti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas LESD 296. panta prasības, ir jāvērtē, ievērojot ne tikai šā akta formulējumu, bet arī tā kontekstu un attiecīgo jomu reglamentējošo juridisko noteikumu kopumu. It īpaši Komisijai nav jāizsaka viedoklis par visiem argumentiem, ko tai iesniedz ieinteresētās personas, — pietiek, ka tā norāda faktus un juridiskos apsvērumus, kam ir būtiska nozīme lēmuma sistēmā (skat. Vispārējās tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu lietā T-349/03 *Corsica Ferries France*/Komisija, Krājums, II-2197. lpp., 62.–64. punkts un tajos minētā judikatūra).

44 Turklāt, ja lēmums ir ticis pieņemts ieinteresētajai personai labi zināmā kontekstā, to var pamatot kopsavilkuma veidā (Tiesas 1975. gada 26. novembra spriedums lietā 73/74 *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* u.c./Komisija, *Recueil*, 1491. lpp., 31. punkts, un 2003. gada 30. septembra spriedums lietā C-301/96 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-9919. lpp., 89. un 92. punkts).

45 Šajā ziņā ir jāatgādina judikatūra, saskaņā ar kuru pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formāla prasība, kas jānošķir no jautājuma par motivācijas pamatotību, kas attiecas uz apstrīdētā akta likumību pēc būtības (Tiesas 2001. gada 22. marta spriedums lietā C-17/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-2481. lpp., 35. punkts; Vispārējās tiesas 2008. gada 12. novembra spriedums lietā T-406/06 *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 47. punkts, un 2009. gada 20. maija spriedums lietā T-89/07 *VIP Car Solutions*/Parlaments, Krājums, II-1403. lpp., 63. punkts). Līdz ar to iebildumi un argumenti, kuru mērķis ir apstrīdēt šā akta pamatotību, ir neefektīvi attiecībā uz pamatu par pamatojuma neesamību vai nepietiekamu pamatojumu (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2007. gada 12. septembra spriedumu lietā T-68/03 *Olympiaki Aeroporia Ypiresies*/Komisija, Krājums, II-2911. lpp., 79. punkts, un iepriekš 12. punktā minētais spriedums lietā *Biria*, 210. punkts).

Par prasības T-267/08 pirmo pamatu

46 *NPDC* reģions būtībā apgalvo, ka apstrīdētajam lēmumam trūkst pamatojuma, jo no tā izriet, ka Komisija ir uzskatījusi, ka atmaksājamo avansu, kuru piešķīra *CAD*, ir piešķīrušas *CAD* komūnas.

47 Tomēr ir jāņem vērā, ka, tā kā sākotnējais lēmums tika atsaukts, *NPDC* reģions neesot varējis lietderīgi izvirzīt iespējamo pamatojuma trūkumu sākotnējā lēmumā pret apstrīdēto lēmumu. Turklāt pēdējā minētā 16., 17. un 27. apsvērumā bija skaidri un nepārprotami identificēts *CAD*, nevis komūnas, kuras to veido, kā pašvaldība, kas piešķīrusi vienu no diviem apstrīdētajiem atmaksājamajiem avansiem, tādējādi šis pamats ir jānoraida kā tāds, kas neatbilst faktiem.

Par prasības T-279/08 otro pamatu

48 Pamats iedalās divās daļās. Pirmā daļa attiecas uz nepietiekamu motivāciju jautājumā par atbalsta summas aprēķināšanas metodi. Otrā daļa ir saistīta ar pamatojuma trūkumu, kas izriet no *AFR* piešķirtā atbalsta vispārīga un solidāra izvērtējuma.

— Par pirmo daļu, kas attiecas uz nepietiekamu motivāciju jautājumā par atbalsta summas aprēķināšanas metodi

49 Apstrīdētajā lēmumā Komisija savu atbalsta summas aprēķināšanas metodi izklāstīja šādi:

"(49) Ja atbalsts grūtībās nonākušam uzņēmumam piešķirts aizdevuma veidā, atbalsta elements ir starpība starp faktiski piemērotajiem procentiem un procentiem, kādi uzņēmumam atbalsta saņēmējam par to pašu aizdevumu būtu bijuši jāmaksā privātajā tirgū.

(50) Atbilstoši 1997. gada paziņojumam par atsauces likmi Komisija ir noteikusi atsauces likmes, kurām ir jāatspoguļo vidējais procentu likmju līmenis, kas tirgū tiek prasīts par vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumiem, ja šie aizdevumi ir atbilstoši nodrošināti. Minētajā paziņojumā ir arī uzsvērts, ka atsauces likme ir minimālā likme, kuru īpaša riska gadījumos var palielināt, piemēram, ja uzņēmums ir nonācis grūtībās vai arī ja netiek sniegts banku parasti prasītais nodrošinājums. Šādos gadījumos palielinājums var būt 400 bāzes punkti vai vairāk. 1997. gada paziņojumā par atsauces likmi nav precizēts, vai dažādās risku prēmijas var summēt, ja tiek ņemti vērā atšķirīgi riski. Lai gan šāda summēšana nav izslēgta, Komisijai savā lēmumā ir jāpamato izmantotā metode, ar kuru dažādas riska prēmijas tiek summētas, veicot finanšu tirgu prakses analīzi. [..]

(51) Revīzijas uzņēmums [..] 2004. gadā veica pētījumu [..] Komisijas vārdā (turpmāk tekstā — "pētījums"). Pamatojoties uz empīrisku izpēti, pētījumā tika apzinātas prēmijas, kuras tirgū piemēro dažādām risku kategorijām saistībā ar uzņēmumiem vai darījumiem (ar dažādiem nodrošinājumiem). Pētījums skaidri atklāja, ka vienlaicīga dažādu risku aspektu esamība (aizņēmēja maksātspēja, nodrošinājumi) nozīmē palielinātus riska procentus, kurus pieskaita pamatlikmei.

(52) Pēc pētījuma veikšanas Komisijas pieeja aizdevumu atbalsta elementa aprēķināšanā tika uzlabota un precizēta tās 2008. gada paziņojumā par atsauces likmes aprēķināšanas metodes pārskatīšanu [..] (turpmāk tekstā — "2008. gada paziņojums par atsauces likmēm"). Šajā paziņojumā ir atspoguļota

pētījumā ieteiktā metode un ir paredzēta dažādu palielinājumu pieskaitīšana bāzes likmēm gan atkarībā no uzņēmuma maksātspējas, gan piedāvātajiem nodrošinājumiem.

(53) Ir jāsecina, ka atbalsta elementa noteikšana pasākumos attiecas uz valsts atbalsta jēdzienu, un, kā tas pastāvīgi tiek norādīts Eiropas Savienības judikatūrā, "valsts atbalsta jēdziens atbilst objektīvai situācijai, kas izvērtējama datumā, kurā Komisija pieņem savu lēmumu".

[..]

(54) Tādēļ Komisija uzskata, ka pareizā metode atbalsta elementa noteikšanai ir tā metode, kas ietverta 2008. gada paziņojumā par atsauces likmēm, un attiecīgie pasākumi ir jāvērtē, ņemot vērā šo paziņojumu.

(55) 2008. gada paziņojumā par atsauces likmēm ir paredzēts, ka palielinājums, kas ļauj izslēgt valsts atbalsta esamību tāda grūtībās nonākuša uzņēmuma gadījumā, kas piedāvā zemu nodrošinājuma līmeni, ir līdzvērtīgs 1000 bāzes punktiem.

(56) Kā ir norādīts 5.1.3. iedaļā, Komisija uzskata, ka *AFR* laikā, kad [atbalsta] pasākumi tika piemēroti, bija grūtībās nonācis uzņēmums. Turklāt Komisija norāda, ka nebija piedāvāts nekāds atmaksājamo avansu nodrošinājums un tādēļ var uzskatīt, ka nodrošinājuma līmenis ir zems.

(57) Tādēļ atbalsta elements principā ir vienāds ar starpību starp bāzes likmi, kas palielināta par 1 000 [bāzes] punktiem, un likmi, ar kādu [atbalsta] pasākums tika piešķirts. Tomēr, ņemot vērā, ka tā savā sākotnējā 2008. gada 2. aprīļa lēmumā uzskatīja, ka piemērojamais palielinājums ir 800 bāzes punkti un ka atbalsta saņēmējs šo lēmumu neapstrīdēja, kā arī, ka neviens [atbalsta] saņēmēja konkurents nav apšaubījis sākotnējā lēmuma likumību un ņemot vērā šā gadījuma apstākļu kopumu, Komisija uzskata, ka šajā gadījumā nav pamata veikt minēto palielinājumu.

(58) Komisija secina, ka atbalsta elements ir vienāds ar starpību starp piemērojamo atsauces procentu likmi, kas palielināta par 800 bāzes punktiem, un procentu likmi, ar kādu [atbalsta] pasākums ir piešķirts."

50 Ir jāsecina, ka Komisijas izvēlētās atbalsta summas aprēķināšanas metodes pamatojums, pretēji *CAD* apgalvojumiem, neaprobežojas ar vienkāršu atsauci uz 2008. gada paziņojumu par atsauces likmēm un sākotnējo lēmumu. Apstrīdētajā lēmumā ir sīki aprakstīta izvēlētā metode, proti, ka tiek izmantota atsauces likme ar iepriekš noteiktu palielinājumu, kas saistīts ar *AFR* sarežģīto situāciju un to, ka atmaksājamos avansus negarantē nodrošinājums.

51 Pirmkārt, Komisijas izklāstītā aprēķināšanas metode ir saistāma ar paziņojumu 97/C 273/03 par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodi (OV C 273, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "1997. gada paziņojums par atsauces likmēm"), kā arī ar 2008. gada paziņojumu par atsauces likmēm.

52 Otrkārt, apstrīdētais lēmums ir pamatots ar *AFR* finanšu situācijas padziļinātu analīzi — kuras pamatotība ir atsevišķs jautājums, kas nav saistīts ar pienākuma norādīt pamatojumu ievērošanu, — un to, ka nav nodrošinājuma.

53 Treškārt, attiecībā uz piemērojamās atsauces likmes palielinājuma pamatojumu, ņemot vērā to, ka riski, kas izriet no *AFR* finanšu situācijas un trūkstošā nodrošinājuma, summējas, apstrīdētajā lēmumā, piemērojot Vispārējās tiesas judikatūru (iepriekš 12. punktā minētais spriedums lietā *Biria*, 218. punkts), ir iekļauta finanšu tirgus prakses analīze, kuru 2004. gada oktobrī Komisijas vārdā veica revīzijas uzņēmums, pamatojoties uz tirgū novērojamo attiecībā uz uzņēmumiem vai darījumiem attiecināmo dažādu riska kategoriju prēmiju empīrisku izpēti.

54 Atsauce uz sākotnējo lēmumu apstrīdētā lēmuma 57. apsvērumā, papildus piezīmei par to, ka tiek ņemti vērā citi šā gadījuma apstākļi, bija vērsta vienīgi uz to, lai pamatotu Komisijas noteikto riska prēmiju 800 bāzes punktu apmērā. Vispārējā tiesa uzskata, ka riska prēmijas noteikšana šādā līmenī ir pietiekami pamatota.

55 No iepriekš minētā izriet, ka šā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

— Par otro daļu saistībā ar pamatojuma trūkumu, kas izriet no *AFR* piešķirto avansu "globālas un solidāras" izvērtēšanas

56 Pirmkārt, ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija, 17. apsvērumā norādot īstenotos atbalsta pasākumus, ir skaidri nošķīrusi divus piešķirtos atmaksājamos avansus, vienu — no *NPDC* reģiona, otru — no *CAD*.

57 Otrkārt, ir jāsecina, ka, ja apstrīdētā lēmuma 16. apsvērumā būtu atsauce uz "vienotu atmaksājamu avansu", šis apstāklis nebūtu uzskatāms par pamatojuma trūkumu. Apstrīdētā lēmuma 17. apsvērumā bija precizēts, ka saskaņā ar informāciju, kuru Komisijai nodeva Francijas iestādes, *CAD* piešķirtais avanss bija pakļauts nosacījumam, ka tajā pašā laikā līdzīgu atmaksājamu avansu piešķirs arī *NPDC* reģions.

58 Treškārt, ja arī apstrīdētajā lēmumā Komisija ir veikusi vienlaikus izpēti par to, vai attiecīgos avansus var uzskatīt par valsts atbalstu, kādas ir to summas un atbilstība kopējam tirgum, šo apstākli pašu par sevi nevar uzskatīt par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu. Tā kā avansi tika piešķirti, pirmkārt, ar vienādiem nosacījumiem attiecībā uz procentu likmi, atmaksāšanas nosacījumiem un nodrošinājuma neesamību un, otrkārt, vienam un tam pašam saņēmējam, kopīgs pamatojums šajā gadījumā atbilda pienākuma norādīt pamatojumu mērķim, proti, skaidri un nepārprotami norādīt iestādes, akta autora, argumentāciju tā, lai ieinteresētās personas uzzinātu veikto pasākumu motivāciju un kompetentā tiesa īstenotu kontroli.

59 Tādēļ šā pamata otrā daļa ir jānoraida

60 Ņemot vērā iepriekš minēto, prasības T-279/08 otrais pamats par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu ir jānoraida kopumā.

3. *Par prasības T-267/08 otro pamatu saistībā ar tiesību uz aizstāvību un sacīkstes, vienlīdzības, labas pārvaldības, dalībvalstu konstitucionālās identitātes ievērošanas un tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu un prasības T-279/08 pirmo pamatu saistībā ar tiesību uz aizstāvību un sacīkstes principa pārkāpumu*

a) Lietas dalībnieku argumenti

61 *NPDC* reģions apgalvo, ka tiesību uz aizstāvību, kas piemērojamas visos pret personu uzsāktos procesos un kas varētu beigties ar šai personai nelabvēlīgu aktu, ievērošana ir piemērojama procesos par valsts atbalstu ne vien par labu lēmuma saņēmējam, bet arī par labu pašvaldībai, kas atbalstu piešķīrusi. Komisija neesot sazinājusies ne ar *NPDC* reģionālās padomes pastāvīgo komisiju, kas nolēma piešķirt atbalstu, ne minētās reģionālās padomes priekšsēdētāju, kas atbildīgs par tā izpildi. Arī Francijas Republika neesot prasījusi paskaidrojumus no šīm vēlētajām reģionālajām padomēm, nodibinot kontaktus vienīgi ar pēdējo minēto administratīvajām iestādēm. Turklāt *NPDC* reģiona lēmējiestādēm un administratīvajām iestādēm neesot bijusi piekļuve lietas materiāliem un tās neesot saņēmušas tiesvedības dokumentus, Francijas Republikas apsvērumus vai Komisijas uzdotos jautājumus par apstrīdēto atbalstu. Komisijai esot bijis jāvēršas vai nu tieši pie *NPDC* reģiona, vai arī jālūdz Francijas Republikai oficiāli piesaistīt tā juridisko pārstāvi, proti, reģionālās padomes priekšsēdētāju, lai tas sagatavotu savu apsvērumu daļu.

62 Šādi rīkojoties, Komisija esot pārkāpusi labas pārvaldības un dalībvalstu konstitucionālās identitātes ievērošanas principus, ierobežojot teritoriālo pašvaldību brīvu pārvaldību, kuru garantē Francijas 1958. gada 4. oktobra Konstitūcija.

63 Tas, ka pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas netika vēlreiz uzsākta formālā izmeklēšanas procedūra, lai gan tajā ir izmantota cita atbalsta summas aprēķināšanas metode nekā sākotnējā lēmumā, arī esot uzskatāms par *NPDC* reģiona kā ieinteresētās personas tiesību uz aizstāvību, tiesību saņemt informāciju, kā arī tiesību būt uzklausītam pārkāpumu. Arī Francijas Republikas tiesības uz aizstāvību neesot ievērotas.

64 Turklāt tas, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā pamatojās ne tikai uz jaunajiem apstākļiem, bet arī uz apgalvojumu, ka trūkstot dokumenti, kurus Francijas iestādes iesniedza par *AFR* īstenoto atveseļošanas plānu, bija tiesiskās paļāvības principa pārkāpums. Šis princips nozīmē to, ka saskaņā ar judikatūru Komisijas galīgo lēmumu nevarēja pamatot ar tādu elementu trūkumu, kurus lietas dalībnieki, ņemot vērā provizoriskajā lēmumā sniegtos norādījumus, nevarēja iedomāties tai iesniegt. Šajā gadījumā pat nebija provizoriskā lēmuma, Komisija vienkārši aizstāja sākotnējo lēmumu ar apstrīdēto lēmumu, neveicot nekādas formalitātes un pilnīgā slepenībā. Tādēļ *NPDC* reģionam, tāpat kā Francijas Republikai, nebija iespēju sagatavot dokumentus, kas tam varēja šķist kā tādi, kurus būtu vajadzējis iesniegt.

65 Tāpat Komisija pārkāpa vienlīdzības principu starp lietas dalībniekiem, uz kuriem attiecās atbalsts, uzskatot sūdzības iesniedzēju, kura dēļ uzsākts process, par ieinteresēto personu LESD 108. panta 2. punkta izpratnē, savukārt teritoriālo pašvaldību, kas piešķīra sūdzībā norādīto atbalstu, uzskatot vien par ieinteresētu trešo personu, kurai neesot vēlēšanās piedalīties procesā.

66 *CAD* pārmet Komisijai, ka tā nav apspriedusies ne ar to, ne *NPDC* reģionu, ne sabiedrību *AFR*, lai gan saskaņā ar judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana nozīmē to, ka ieinteresētās personas tiek iepazīstinātas ar pamatinformāciju, lai tās varētu izklāstīt savu viedokli un paust nostāju par dokumentiem, kurus ir iesniegusi Eiropas

Savienības administrācija, arī tad, ja nepastāv nekāds tiesiskais regulējums saistībā ar attiecīgo procesu. Konsultācijas vienīgi ar Francijas Republiku nav pietiekamas.

67 Tāpat tā norāda, ka ir jāpārbauda, vai iebildumu izklāsts bija formulēts pietiekami skaidri, lai ieinteresētajām personām ļautu efektīvi iepazīties ar tām pārmesto rīcību.

68 *CAD* piebilst, ka tas, ka pirms apstrīdētā lēmuma netika atkārtoti uzsākta formālā izmeklēšanas procedūra, nozīmē, ka Komisija ir pārkāpusi tiesības uz aizstāvību, sacīkstes principu un tiesības būt uzklausītam. Tai neesot bijusi iespēja darīt zināmu savu viedokli, jo Komisija to neinformēja par apstrīdēto avansu atkārtotu izvērtēšanu un par to, ka tiks izmantota atbalsta aprēķināšanas metode, kas atšķiras no tās, ko izmantoja, lai pamatotu sākotnējo lēmumu.

69 Komisija apstrīd prasītāju argumentu pamatotību.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

70 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana visā procesā, kurš uzsākts pret personu un kura rezultātā var tikt pieņemts personai nelabvēlīgs akts, ir Eiropas Savienības tiesību pamatprincips un tas ir jānodrošina, pat ja nav īpaša tiesiskā regulējuma. Šis princips nosaka, ka attiecīgajai personai ir jāļauj jau no paša administratīvā procesa sākuma pienācīgi paust savu viedokli par Komisijas izklāstīto faktu, iebildumu un apstākļu patiesumu (Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedums lietā 234/84 Beļģija/Komisija, *Recueil*, 2263. lpp., 27. punkts, un Vispārējās

tiesas 2000. gada 30. marta spriedums lietā T-65/96 *Kish Glass*/Komisija, *Recueil*, II-1885. lpp., 32. punkts).

71 Attiecībā uz to valsts noteiktas daļas pārvaldes iestāžu tiesībām, kas piešķirušas valsts atbalstu, ir jānorāda, ka administratīvais process valsts atbalsta jautājumā ir uzsākts vienīgi pret attiecīgo dalībvalsti. Tātad vienīgi attiecīgā dalībvalsts, kā apstrīdētā lēmuma saņēmēja, var faktiski izmantot tiesības uz aizstāvību (Vispārējās tiesas 2009. gada 1. jūlija spriedums lietā T-291/06 *Operator ARP*/Komisija, Krājums, II-2275. lpp., 35. punkts). Valsts noteiktas daļas pārvaldes iestādes, tādas kā prasītāji, kas piešķir atbalstu, tāpat kā atbalstu saņēmušos uzņēmumus un to konkurentus uzskata par šajā procesā ieinteresētām personām LESD 108. panta 2. punkta izpratnē (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 1999. gada 16. decembra spriedumu lietā T-158/96 *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, II-3927. lpp., 42. punkts).

72 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru izmeklēšanas posmā, kas minēts LESD 108. panta 2. punktā, Komisijai ir pienākums aicināt ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus (Tiesas 1993. gada 19. maija spriedums lietā C-198/91 *Cook*/Komisija, *Recueil*, I-2487. lpp., 22. punkts; 1993. gada 15. jūnija spriedums lietā C-225/91 *Matra*/Komisija, *Recueil*, I-3203. lpp., 16. punkts, un 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 59. punkts).

73 Attiecībā uz šo pienākumu Tiesa sprieda, ka atzinuma publicēšana *Oficiālajā Vēstnesī* ir atbilstošs līdzeklis, lai visas ieinteresētās personas tiktu informētas par procesa uzsākšanu (Tiesas 1984. gada 14. novembra spriedums lietā 323/82 *Intermills*/Komisija, *Recueil*, 3809. lpp., 17. punkts), un ka šā paziņojuma vienīgais mērķis ir saņemt no ieinteresētajām personām visu informāciju, kas ļautu Komisijai skaidri paredzēt tās turpmāko rīcību (Tiesas 1973. gada 12. jūlija spriedums lietā 70/72 Komisija/Vācija, *Recueil*, 813. lpp., 19. punkts, un Vispārējās tiesas 1996. gada 22. oktobra spriedums lietā T-266/94 *Skibsværftsforeningen* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1399. lpp., 256. punkts).

74 Šī judikatūra būtībā piešķir ieinteresētajām personām Komisijas informācijas avotu lomu saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu uzsāktajā administratīvajā procesā. No tā izriet, ka ieinteresētām personām, kuras nevar izmantot tiesības uz aizstāvību, kas pienākas tām personām, pret kurām ir uzsākts process, ir tikai tiesības būt iesaistītām attiecīgajā administratīvajā procesā, ņemot vērā šīs lietas apstākļus (Vispārējās tiesas 1998. gada 25. jūnija spriedums apvienotajās lietās T-371/94 un T-394/94 *British Airways* u.c./Komisija, *Recueil*, II-2405. lpp., 59. un 60. punkts, un 2003. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās T-228/99 un T-233/99 *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, *Recueil*, II-435. lpp., 125. punkts).

75 Līdz ar to ieinteresētās personas nevarēja norādīt uz labas pārvaldības principa pārkāpumu, jo Komisija nebija tām personīgi lūgusi iesniegt apsvērumus par atbalsta izvērtēšanas procedūru (Vispārējās tiesas 2006. gada 31. maija spriedums lietā T-354/99 *Kuwait Petroleum (Nederland)*/Komisija, Krājums, II-1475. lpp., 82. punkts). Tāpat Komisijai nav pienākuma ieinteresētajām personām nodot apsvērumus vai informāciju, kuru tā saņēmusi no attiecīgās dalībvalsts valdības.

76 Šajā gadījumā prasītāji apgalvo, ka Komisija ir pārkāpusi viņu tiesības uz aizstāvību, sacīkstes principu un tiesības uz labu pārvaldību, pirmkārt, tiem tieši neadresējot pieprasījumus sniegt paskaidrojumus vai pieprasot Francijas Republikai piesaistīt to juridisko pārstāvi, lai tas sniegtu savus apsvērumus, otrkārt, nepiešķirot tiem piekļuvi lietai, un, treškārt, tāpēc, ka tie nebija procesa materiālu, Francijas Republikas apsvērumu un Komisijas uzdoto jautājumu par apstrīdēto atbalstu saņēmēji.

77 *CAD* arī apgalvo, ka pārkāptas ir ne tikai tās tiesības uz aizstāvību, bet ir pārkāptas arī *NPDC* reģiona un atbalsta saņēmēja *AFR* tiesības, jo arī viņu apsvērumi netika uzklausīti. Attiecībā uz šo punktu ir jānorāda, ka *CAD* rīcības vienīgais nolūks ir panākt, lai tiktu ievērotas tās procesuālās tiesības (skat. pēc analoģijas Vispārējās tiesas

2001. gada 30. aprīļa spriedumu lietā T-41/00 *British American Tobacco International (Holdings)*/Komisija, *Recueil*, II-1301. lpp., 18. un 19. punkts, un Vispārējās tiesas 2008. gada 8. oktobra spriedumu lietā T-411/06 *Sogelma*/*AER*, Krājums, II-2771. lpp., 101. punkts). Tā kā *CAD* intereses celt prasību, lai tiktu ievērotas *NPDC* reģiona un atbalsta saņēmēja tiesības uz aizstāvību, iebildums saistībā ar minēto tiesību pārkāpumu nav pieņemams tiktāl, ciktāl to ir izteikusi *CAD*.

78 No iepriekš 70.–75. punktā minētās judikatūras izriet, ka ieinteresētās personas, kādi ir prasītāji, nevar izmantot tiesības uz aizstāvību kā tādas, taču tām ir tiesības tikt uzklausītām un atbilstoši piesaistītām procedūrai, ņemot vērā lietas apstākļus. Tiesību uz aizstāvību, sacīkstes principa un tiesību uz labu pārvaldību pārkāpums, uz kuru ir norādījuši prasītāji, ir jāvērtē vienīgi saistībā ar prasītāju tiesību tikt uzklausītiem un piesaistītiem procesam pārkāpumu.

79 Attiecībā uz to ir jāsecina, ka Komisija, 2007. gada 27. oktobra *Oficiālajā Vēstnesī* publicējot uzaicinājumu iesniegt apsvērumus, piemērojot EKL 88. panta 2. punktu par procedūru, kas attiecas uz nepaziņotu valsts atbalstu, kuru Francijas Republika īstenojusi par labu *AFR*, kurā bija iekļauta lēmuma par uzsākšanu publikācija un tā kopsavilkums, ir informējusi par procedūras uzsākšanu visas ieinteresētās personas.

80 Attiecībā uz *CAD* iebildumu, saskaņā ar kuru iebildumi nebija formulēti pietiekami skaidri, lai ieinteresētās personas varētu tiešām uzzināt, kāda rīcība tām tiek pārmesta, ir jāatgādina, ka atbilstoši Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [EKL 88. panta] piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 6. pantam, ja Komisija nolemj uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru, nolēmums par procedūras uzsākšanu var aprobežoties ar to, ka tajā tiek apkopoti nozīmīgākie faktiskie un tiesiskie jautājumi, ietverts attiecīgā valsts pasākuma pagaidu novērtējums, kura mērķis ir noteikt, vai tam ir atbalsta raksturs, un izklāstīti iemesli, kas

rada šaubas par šī pasākuma saderīgumu ar kopējo tirgu (Vispārējās tiesas 2002. gada 23. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-269/99, T-271/99 un T-272/99 *Diputación Foral de Guipúzcoa* u.c./Komisija, *Recueil*, II-4217. lpp., 104. punkts, un 2008. gada 22. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-309/04, T-317/04, T-329/04 un T-336/04 *TV 2/Danmark* u.c./Komisija, Krājums, II-2935. lpp., 138. punkts).

81 Lēmumam par procedūras uzsākšanu ir jāļauj ieinteresētajiem lietas dalībniekiem efektīvi piedalīties formālajā izmeklēšanas procedūrā, kuras laikā tiem būs iespēja izvirzīt savus argumentus. Pietiek, ja ieinteresētie lietas dalībnieki ir informēti par argumentāciju, kas Komisijai sākotnēji likusi uzskatīt, ka attiecīgais pasākums varētu būt jauns ar kopējo tirgu nesaderīgs atbalsts (Vispārējās tiesas 2002. gada 30. aprīļa spriedums apvienotajās lietās T-195/01 un T-207/01 *Government of Gibraltar*/Komisija, *Recueil*, II-2309. lpp., 138. punkts, un iepriekš 80. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Diputación Foral de Guipúzcoa* u.c./Komisija, 105. punkts).

82 Šajā gadījumā lēmumā par procedūras uzsākšanu Komisija ir skaidri izklāstījusi motīvus, kuri ir pamatā tās provizoriskajam secinājumam, ka attiecīgie atmaksājamie avansi ir uzskatāmi par valsts atbalstu (lēmuma par procedūras uzsākšanu 8.–15. apsvērums), kā arī iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka pastāv šaubas par šā atbalsta saderību ar kopējo tirgu (minētā lēmuma 16.–20. apsvērums).

83 Turklāt attiecībā uz *NPDC* reģiona un *CAD* iebildumu par to, ka pēc sākotnējā lēmuma atsaukšanas netika no jauna uzsākta formālā izmeklēšanas procedūra, ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru procedūru, kas paredzēta, lai aizstātu nelikumīgu aktu, var atsākt tieši tajā punktā, kurā nelikumība ir atklāta, un Komisijai nebija jāatsāk procedūra citos punktos (šajā ziņā skat. Tiesas 2000. gada 3. oktobra spriedumu

lietā C-458/98 P *Industrie des poudres sphériques*/Padome, *Recueil*, I-8147. lpp., 82. punkts un tajā minētā judikatūra; Vispārējās tiesas 2008. gada 9. jūlija spriedumu lietā T-301/01 *Alitalia*/Komisija, Krājums, II-1753. lpp., 99. un 142. punkts). Šajā gadījumā tas, ka pamatojuma trūkuma dēļ tika atsaukts sākotnējais lēmums, neliek atkārtoti uzsākt procedūru par punktiem, kuros nelikumīga rīcība nebija pieļauta. Tā kā tās rīcībā bija visi jaunajai riska analīzei nepieciešamie elementi riska prēmijas aprēķināšanai, kas pieejami iepriekš 12. punktā minētajā spriedumā lietā *Biria*, Komisijai nebija pienākuma atsākt lietas izmeklēšanu.

84 Tā kā prasītāju tiesības tikt uzklausītiem un piesaistītiem procesam tika ievērotas sākotnējā lēmuma pieņemšanas laikā; tas, ka šis lēmums tika atsaukts pamatojuma trūkuma dēļ, un tas, ka tika pieņemts jauns lēmums, kas to aizstāja, nenozīmē, ka ir no jauna jāuzsāk formālā izmeklēšanas procedūra. Turklāt, pat pieņemot, ka *NPDC* reģions varētu iesniegt iebildumu saistībā ar Francijas Republikas tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, ir jāsecina, ka tas nav iesniedzis nevienu pierādījumu, kas liecinātu, ka tas, ka netika no jauna uzsākta formālā izmeklēšanas procedūra, būtu uzskatāms par šādu pārkāpumu.

85 Tas, ka apstrīdētajā lēmumā tika pievienoti papildu elementi par *AFR* pieņemtajiem atveseļošanas pasākumiem, neapšauba šo secinājumu. Komisija uzsver, ka šis papildinājums ir vērsts uz to, lai ļoti detalizēti atbildētu uz argumentiem, kurus prasītāji izvirzījuši savu prasību ietvaros. Tādēļ nevar apgalvot, ka papildu elementu pievienošana pārkāpj prasītāju tiesības tikt uzklausītiem, jo, gluži pretēji, tās tiek ievērotas šī papildinājuma dēļ. Katrā ziņā prasītāji neizvirza nevienu apstākli, kuru ņemot vērā Komisija varētu mainīt secinājumus, pie kuriem tā ir nonākusi apstrīdētajā lēmumā. Lai šāds tiesību uz aizstāvību pārkāpums varētu būt pamats atcelšanai, attiecīgā pārkāpuma neesamības gadījumā procesam būtu jānoslēdzas ar atšķirīgu rezultātu (Tiesas 1987. gada 11. novembra spriedums lietā 259/85 Francija/Komisija, *Recueil*, 4393. lpp., 12. un 13. punkts, un 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-301/87 Francija/Komisija, *Recueil*, I-307. lpp., 30. un 31. punkts).

86 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pārkāpusi ne prasītāju tiesības tikt uzklausītiem un piesaistītiem procesam, ne tiesības uz labu pārvaldību, ne sacīkstes principu.

87 Tāpat ir jānoraida *NPDC* reģiona iebildums par vienlīdzības principa pārkāpumu. Attiecībā uz valsts atbalsta kontroli valstu iekšējām teritoriālajām vienībām, tādām kā prasītāji, kas piešķir atbalstu, patiesībā ir tādas pašas procesuālās tiesības kā iespējamajiem sūdzību iesniedzējiem. Pēdējie minētie tiek vienīgi uzskatīti par šajā tiesvedībā ieinteresētajām personām, ar kurām Komisija nav iesaistījusies uz sacīkstes principu pamatotā procesā (iepriekš 72. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, 59. punkts, un Vispārējās tiesas 2006. gada 12. decembra spriedums lietā T-95/03 *Asociación de Estaciones de Servicio de Madrid* un *Federación Catalana de Estaciones de Servicio*/Komisija, Krājums, II-4739. lpp., 140. punkts).

88 Turklāt attiecībā uz *NPDC* reģiona iebildumu saistībā ar dalībvalsts konstitucionālās identitātes ievērošanu ir jāatgādina, ka nevar izslēgt, ka noteiktai valsts daļai ir tāds tiesiskais un faktiskais statuss, kas to padara pietiekami autonomu attiecībā uz dalībvalsts centrālo valdību, tādējādi ar saviem pieņemtajiem lēmumiem šai noteiktas valsts daļas pārvaldes iestādei, nevis centrālajai valdībai, būs noteicoša loma, veidojot politisko un ekonomisko vidi, kurā darbojas uzņēmumi (Tiesas 2006. gada 6. septembra spriedums lietā C-88/03 Portugāle/Komisija, Krājums, I-7115. lpp., 58. punkts, un 2008. gada 11. septembra spriedums apvienotajās lietās no C-428/06 līdz C-434/06 *Unión General de Trabajadores de la Rioja* u.c., Krājums, I-6747. lpp., 48. punkts). Tomēr valsts atbalsta kontroles procedūrā citu ieinteresēto personu, izņemot attiecīgo dalībvalsti, loma aprobežojas ar iepriekš atgādināto 74. punktā. Attiecīgi tās nevar pašas iesaistīties uz sacīkstes principu pamatotā procesā ar Komisiju, kā to var minētā dalībvalsts (Tiesas 2002. gada 24. septembra spriedums apvienotajās lietās C-74/00 P un C-75/00 P *Falck* un *Acciaierie di Bolzano*/Komisija, *Recueil*, I-7869. lpp., 82. punkts). Tātad šis iebildums ir jānoraida kā nepamatots.

89 Visbeidzot, *NPDC* reģiona izvirzītais iebildums par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu (skat. iepriekš 64. punktu) arī nav pārliecinošs.

90 Saskaņā ar judikatūru, īstenojot valsts atbalsta izmeklēšanas procedūru, Komisijai ir jāņem vērā tiesiskā paļāvība, ko varētu radīt lēmumā par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu iekļautās norādes (Vispārējās tiesas 2001. gada 5. jūnija spriedums lietā T-6/99 *ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi*/Komisija, *Recueil*, II-1523. lpp., 126. punkts). Tādēļ Komisija galīgo lēmumu nevar pamatot ar tādu pierādījumu neesamību, ko ieinteresētās personas, ņemot vērā norādes, kas ietvertas lēmumā par izmeklēšanas procedūras uzsākšanu, nevarēja uzskatīt par nepieciešamu tai sniegt (Vispārējās tiesas 2007. gada 12. septembra spriedums lietā T-25/04 *González y Díez*/Komisija, Krājums, II-3121. lpp., 125. punkts).

91 Šajā gadījumā lēmuma par uzsākšanu 18. apsvērums ir izteikts šādi:

"Šajā posmā Komisija šaubās, ka ir izpildīti pamatnostādnēs paredzētie atbalsta pārstrukturēšanai saderības nosacījumi. Tādēļ Komisija norāda uz šādiem punktiem:

— Francijas iestādes tai nav iesniegušas pārstrukturēšanas plānu saskaņā ar pamatnostādņu 34.–37. punktu;

— Komisija nav informēta par kompensējošiem pasākumiem, kas paredzēti, lai novērstu jebkuru pārmērīgu konkurences kropļojumu, ko var izraisīt atbalsts (pamatnostādņu 38.–42. punkts)."

92 Tātad lēmumā par procedūras uzsākšanu ir ietvertas norādes, kas liecina, ka Komisijai bija šaubas par attiecīgā pasākuma saderību, ņemot vērā to, ka nebija pārstrukturēšanas plāna saskaņā ar Komisijas paziņojuma par Kopienu pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV 2004, C 244, 2. lpp.; turpmāk tekstā — "pamatnostādnes") 34.–37. punktu.

93 Tātad ieinteresētās personas un Francijas Republika zināja, ka tām ir jāpierāda, ka pastāv šāds pārstrukturēšanas plāns, kuram ir pakļauta atbalsta piešķiršana, lai varētu noteikt piešķirtā atbalsta saderību. Tātad attiecībā uz šo punktu nav noticis tiesiskās paļāvības principa pārkāpums.

94 No visa iepriekš minētā izriet, ka šie pamati ir jānoraida kopumā.

4. *Par prasības T-267/08 trešo pamatu, kas saistīts ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā par to, ka ir ņemta vērā atbalsta sniedzēja juridiskā īpatnība*

a) Lietas dalībnieku argumenti

95 *NPDC* reģions apgalvo, ka tas, ka nav pamatojuma par to, ka *CAD* ir piešķīrusi atbalstu *AFR* kā valsts iestāde, atklāj kļūdu saistībā ar apstrīdētā lēmuma pamatiem. Komisija, kļūdaini uzskatot, ka atbalstu piešķīra *CAD* komūnas, neesot ņēmusi vērā

atbalsta devēja juridisko īpatnību. Tā neesot paudusi savu viedokli par piešķirtā atbalsta daļu, kuras īpašais finansējuma veids neesot ticis izvērtēts, lai gan atbalsta ietekme neesot nodalāma no šā finansējuma veida.

96 Komisija lūdz noraidīt *NPDC* reģiona argumentus.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

97 Vispirms ir jānorāda, ka par sākotnējo lēmumu, kurš tika atsaukts, prasītājs neapgalvoja, ka tajā būtu pieļauta kļūda vērtējumā saistībā ar atbalsta devēju identifikāciju. Turklāt, pat pieņemot, ka šis arguments ir izvirzīts arī pret apstrīdēto lēmumu, it īpaši tā 16., 17. un 27. apsvērumā, un ka *CAD* ir kopiena, kas piešķīrusi vienu no diviem apstrīdētajiem atmaksājamiem avansiem, Komisija minētajā lēmumā nebija pieļāvusi nekādu acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

98 Atšķirībā no iepriekšējā, arguments, saskaņā ar kuru nebija ņemts vērā *CAD* piešķirtā atbalsta īpašais finansējuma veids, ir līdzīgs prasības T-267/08 ceturtā pamata pirmajai daļai un tiks izskatīts šajā kontekstā.

99 No tā izriet, ka iebildums par to, ka nav ņemta vērā *CAD* juridiskā īpatnība, ir jānoraida kā nepamatots.

5. *Par prasības T-267/08 ceturtā pamata pirmo daļu saistībā ar kļūdu vērtējumā par finanšu līdzekļu izcelsmi un prasības T-279/08 ceturto pamatu saistībā ar kļūdu vērtējumā par valsts līdzekļu jēdzienu*

a) Lietas dalībnieku argumenti

100 *NPDC* reģions norāda, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā par attiecīgo līdzekļu izcelsmi, jo šie līdzekļi nav nākuši no *CAD* komūnām, kā Komisija to norādījusi sākotnējā lēmumā, bet gan no pašas *CAD*, kas ir starpkopienu sadarbības valsts iestāde. Tādēļ Komisija esot kļūdaini uzskatījusi, ka *CAD* piešķirtais avanss ir nācis no valsts līdzekļiem, lai gan aglomerācijas kopienu rīcībā ir pašu līdzekļi. Šos līdzekļus daļēji veidojot obligātās nodokļu vai kvazinodokļu iemaksas, un tie esot saņemti arī par ekonomiska rakstura pakalpojumiem, kurus sniedza šīs valsts iestādes.

101 *NPDC* reģions, pamatojoties uz Francijas teritoriālo kopienu ģenerālkodeksa L. 4331-1.–L. 4331-3. pantu, kuros ir sīki izklāstīti ieņēmumi, kuri ir reģionu rīcībā, uzsver, ka arī tā piešķirtais atbalsts bija nācis no līdzekļiem, kuri nebija tikai nodokļi vai kvazinodokļi.

102 Tāpat *NPDC* reģions pārmet Komisijai, ka tā apstrīdētajā lēmumā ir secinājusi, ka *AFR* piešķirtie avansi ir attiecināmi uz valsti tādēļ vien, ka tos piešķīra teritoriālās kopienas. Saskaņā ar judikatūru Komisijai katrā atsevišķā gadījumā ir jāveic attiecināmības pārbaude, ko tā neesot veikusi, jo tā uzskatīja, ka attiecīgos avansus ir piešķīrušas *CAD* komūnas.

103 *CAD* uzskata, ka aglomerācijas kopienu rīcībā ir dažādi līdzekļi, kuru starpā ir dažādi ieņēmumi no nodokļiem un nodevām, piemēram, ienākumi no kustamā un nekustamā īpašuma, līdzekļi, kurus tās saņem no valsts administrācijām, apvienībām vai privātpersonām apmaiņā pret sniegtajiem pakalpojumiem, un ienākumi no tām novēlētajiem ziedojumiem un mantojumiem. Šie ieņēmumi netiek saņemti no obligātajām iemaksām, kuras nosaka valsts tiesību akti, tādēļ tos nevarot uzskatīt par valsts līdzekļiem. Komisijai esot bijis jāanalizē to līdzekļu izcelsme, kurus izmantoja atmaksājamā avansa finansēšanai, lai noteiktu, vai avanss tika izmaksāts no valsts līdzekļiem vai citiem *CAD* līdzekļiem.

104 Tāpat *CAD* apgalvo, ka piešķirtais atmaksājamais avanss tai nebūtu papildu slogs, bet gan nākotnes ieņēmums, jo tas bija atmaksājams naudas aizdevums ar procentu likmi 4,08 % apmērā, kas piešķiršanas brīdī atbilda Kopienas atsauces likmei.

105 Komisija lūdz šos pamatus noraidīt.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

106 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar judikatūru pasākums Līguma izpratnē tiek kvalificēts kā valsts atbalsts, ja tas atbilst visiem četriem LESD 107. panta 1. punktā ietvertajiem vienlaikus izpildāmiem nosacījumiem. Pirmkārt, jāpastāv valsts iejaukšanās vai valsts līdzekļu piesaistīšanas faktam, otrkārt, šādi iejaucoties, jāiespaido tirdzniecība starp dalībvalstīm, treškārt, [šādi iejaucoties,] jāsniedz priekšrocības tās saņēmējam un, ceturtkārt, [šādi iejaucoties,] jārada vai jādraud radīt konkurences kropļojumus (skat. Tiesas 2009. gada 17. novembra spriedumu lietā C-169/08 *Presidente del Consiglio dei Ministri*, Krājums, I-10821. lpp., 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

107 Prasītāji šajos pamatos apstrīd, ka ir izpildīts pirmais kritērijs, saskaņā ar kuru priekšrocības var kvalificēt kā atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ja tās, pirmkārt, ir tieši vai netieši piešķirtas no valsts līdzekļiem un, otrkārt, tās ir piešķīrusi valsts (skat. Tiesas 2004. gada 15. jūlija spriedumu lietā C-345/02 *Pearle* u.c., Krājums, I-7139. lpp., 35. punkts un tajā minētā judikatūra, un Vispārējās tiesas 2008. gada 26. jūnija spriedumu lietā T-442/03 *SIC*/Komisija, Krājums, II-1161. lpp., 93. punkts un tajā minētā judikatūra).

108 Ir jāuzsver, ka valsts vai no valsts līdzekļiem finansēts pasākums nav obligāti jāievieš attiecīgai dalībvalstij kā centrālai valsts pārvaldei. To var veikt arī centrālai valsts pārvaldei pakārtota institūcija. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru arī teritoriālo pašvaldību, nevis centrālās valdības veikti pasākumi var būt atbalsts, ja ir izpildīti LESD 107. panta 1. punktā minētie nosacījumi (Tiesas 1987. panta 14. oktobra spriedums lietā 248/84 Vācija/Komisija, *Recueil*, 4013. lpp., 17. punkts, un iepriekš 88. punktā minētais spriedums lietā Portugāle/Komisija, 55. punkts). Citiem vārdiem sakot, uz pasākumiem, kurus īsteno dalībvalstu administratīvi teritoriālās vienības (decentralizētas, federatīvas, reģionālas un citas), lai arī kāds būtu to juridiskais statuss un mērķis, tāpat kā uz pasākumiem, kurus īsteno federālā vai centrālā vara, attiecas LESD 107. panta 1. punkts, ja ir izpildīti tajā minētie nosacījumi (Vispārējās tiesas 2002. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās T-103/00 un T-92/00 *Diputación Foral de Álava* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1385. lpp., 57. punkts).

109 Attiecībā uz valsts līdzekļu jēdzienu ir jāatgādina, ka no Tiesas judikatūras izriet, ka LESD 107. panta 1. punkts aptver visus finanšu līdzekļus, ko valsts iestādes var faktiski izmantot, lai atbalstītu uzņēmumus, un nav nozīmes tam, vai šie līdzekļi pastāvīgi ir minēto valsts iestāžu īpašumā vai nē. Tas nozīmē, ka, pat ja šīs attiecīgajam pasākumam atbilstošās summas nav pastāvīgi valsts iestāžu rīcībā, ar faktu vien, ka šīs summas nepārtraukti ir valsts kontrolē un tādējādi kompetento valsts iestāžu rīcībā, ir pietiekami, lai tās tiktu kvalificētas kā valsts līdzekļi (šajā ziņā skat. Tiesas 2000. gada 16. maija spriedumu lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, *Recueil*,

I-3271. lpp., 50. punkts, un 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-482/99 Francija/Komisija, *Recueil*, I-4397. lpp., 37. punkts).

110 No iepriekš 108. punktā minētās judikatūras izriet, ka tas fakts, ka avansus piešķīra *NPDC* reģions un *CAD*, tātad teritoriālās kopienas, nevis centrālā vara, pēc būtības nav tāds, kas šos pasākumus izslēgtu no LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas jomas. Tādēļ nosacījums par attiecīgo pasākumu attiecināmību uz valsti ir izpildīts.

111 Turklāt no iepriekš 109. punktā minētās judikatūras izriet, ka tas, ka apstrīdētos pasākumus, iespējams, finansē no *NPDC* reģiona un *CAD* pašu līdzekļiem, kuri pēc savas būtības nav nodokļi vai kvazinodokļi, neliedz minētos pasākumus kvalificēt kā valsts atbalstu. Kritērijs, kas šajā gadījumā liecina par valsts līdzekļiem, ir valsts kontrole, un LESD 107. panta 1. punktā ir aptverti visi naudas līdzekļi, kas iegūti gan no obligātām, gan neobligātām iemaksām, kuras valsts sektors var faktiski izmantot uzņēmumu atbalstam.

112 Turklāt *CAD* arguments, saskaņā ar kuru piešķirtais avanss nav apgrūtinājums, bet gan nākotnes ieņēmums, jo tas ir naudas aizdevums, kas atmaksājams ar procentiem, ir jānoraida. Procenti, kas uzņēmumam ir jāmaksā par aizdevumu, nav uzskatāmi par tādiem, kuru dēļ pilnībā zūd priekšrocība, ko gūst minētais uzņēmums (šajā ziņā skat. Tiesas 1999. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-256/97 *DM Transport*, *Recueil*, I-3913. lpp., 21. punkts). Tāpat pastāv apgrūtinājums *CAD* budžetam, jo tā būtu varējusi gūt labumu no izdevīgākiem procentiem, ja šo summu būtu aizdevusi atbilstoši parastajiem tirgus nosacījumiem vai arī ja būtu šos līdzekļus ieguldījusi vai investējusi citādāk. Šādā gadījumā atbalstu veido starpība starp procentiem, kas tiktu maksāti, ja piemērotu procentu likmi, kas atbilst parastajiem tirgus nosacījumiem, un procentiem, kas faktiski tika samaksāti (Vispārējās tiesas 1998. gada 30. aprīļa spriedums lietā)T-16/96 *Cityflyer Express*/Komisija, *Recueil*, II-757. lpp., 53. punkts). Komisijas veiktā vērtējuma par šādas priekšrocības esamību atbalsta saņēmējam, ņemot vērā

piemēroto procentu likmi un *AFR* finanšu situāciju, likumība savukārt tiks izvērtēta prasības T-267/08 piektā pamata ietvaros saistībā ar kļūdu vērtējumā par priekšrocību, kuru *AFR* guva no atmaksājamajiem avansiem.

113 Visbeidzot, ir jānorāda, ka attiecībā uz sākotnējo lēmumu, kurš tika atsaukts, *CAD* nebija apgalvojusi, ka tajā ir pieļauta kļūda, identificējot atbalsta piešķīrējus. Turklāt, pat pieņemot, ka šis arguments tiktu izvirzīts arī pret apstrīdēto lēmumu, it īpaši tā 16., 17. un 27. apsvērumā, un ka *CAD* ir kopiena, kas piešķīrusi vienu no diviem apstrīdētajiem atmaksājamiem avansiem, Komisija nav pieļāvusi nekādu kļūdu, analizējot apstrīdētā pasākuma finansējumu.

114 No visa iepriekš minētā izriet, ka ir jānoraida prasības T-267/08 ceturtā pamata pirmā daļa saistībā ar kļūdu vērtējumā par līdzekļu izcelsmi un prasības T-279/08 ceturtais pamats saistībā ar kļūdu vērtējumā par valsts līdzekļu jēdzienu.

6. *Par prasības T-267/08 ceturtā pamata otro daļu saistībā ar kļūdu, kvalificējot AFR kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, un prasības T-279/08 trešo pamatu saistībā ar kļūdu vērtējumā par grūtībās nonākuša uzņēmuma jēdzienu*

a) Lietas dalībnieku argumenti

115 *NPDC* reģions apgalvo, ka Komisija ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, kvalificējot *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta izpratnē un, pakārtoti, pamatnostādņu 11. punkta izpratnē.

116 Attiecībā uz *AFR* kvalificēšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunkta izpratnē Komisija savu analīzi esot aprobežojusi ar *AFR* finanšu rezultātiem, kuri atrodami apstrīdētā lēmuma 15. apsvērumā ievietotajā tabulā un kuri attiecas uz laikposmu no 2001. gada 31. decembra līdz 2004. gada 31.decembrim, lai gan atbalsts ticis piešķirts 2005. gada 4. jūlijā. Komisija neesot ņēmusi vērā *AFR* izstrādātā atveseļošanas plāna pirmos pozitīvos rezultātus, kas bija redzami, sākot ar 2005. gada pirmo pusgadu, avansa piešķiršanas laikā. Tās apgrozījums 2005. gada 31. decembrī bija EUR 45 miljoni, gandrīz divas reizes lielāks nekā iepriekšējā finanšu gada apgrozījums, kurš bija EUR 22,7 miljoni. Zaudējumi bija samazinājušies no EUR 14,3 miljoniem 2003. gada 31. decembrī līdz EUR 8,1 miljonam 2005. gada 31. decembrī. Laikā no 2004. gada 4. marta līdz 2005. gada 30. jūnijam tika noslēgti 12 piegādes līgumi par kopējo summu EUR 61 608 790. Šo līgumu kopsumma 2005. gada pirmā pusgada laikā sasniedza EUR 31 805 650. Komisija nekādā veidā nebija ņēmusi vērā šo atveseļošanās dinamiku un to, ka apgrozījuma samazinājuma dēļ 2004. gadā tika izstrādāta stratēģija iekļūt tirgū ar tehniski uzlabotiem vagoniem ar lielu pievienoto vērtību.

117 Francijas iestādes detalizēti iepazīstināja Komisiju ar šo pārstrukturēšanas plānu savā 2006. gada 24. oktobra vēstulē. Ja tā būtu uzskatījusi, ka nav pietiekami informēta par plāna saturu, Komisijai būtu bijis jālūdz par to papildu informācija atbilstoši izmeklēšanas pilnvarām, kas ir tās rīcībā saskaņā ar Regulu Nr. 659/1999. Komisija kopumā izmeklēšanu esot veikusi, cenšoties izvairīties no jebkuriem elementiem, kas varētu liecināt, ka atmaksājamo avansu piešķiršanas laikā *AFR* vairs nebija grūtībās nonācis uzņēmums.

118 *NPDC* reģions uzsver, ka tas un *CAD* attiecīgos atmaksājamos avansus piešķīra šīs atveseļošanās dinamikas dēļ, kā to pierādot debates, kuras tās rīkoja par šo jautājumu. Pasludinot apstrīdētos avansus par nesaderīgiem ar Līguma noteikumiem, lai gan avansi bija paredzēti, lai atbalstītu inovatīva uzņēmuma, kas izstrādā nākotnes produktus, konkurētspēju, apstrīdētajā lēmumā neesot ņemtas vērā perspektīvas, kuras minēja par konkurenci atbildīgais Komisijas loceklis, 2008. gada 7. jūlijā iesniedzot

dokumentu, kas kļuva par Komisijas 2008. gada 6. augusta Regulu (EK) Nr. 800/2008, kurā ir atzītas noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot [LESD 107. un 108. pantu] (OV L 214, 3. lpp.) (turpmāk tekstā — "vispārējā grupu atbrīvojuma regula"), kuras mērķis bija ļaut dalībvalstīm piešķirt atbalstu par labu nodarbinātībai, konkurētspējai un apkārtējai videi bez Komisijas iejaukšanās.

119 *NPDC* reģions apstiprina, ka Komisija nav analizējusi ekonomikas un konkurences kontekstu, kādā attīstījās *AFR* laikā, kad tika piešķirti atmaksājamie avansi, un it īpaši dzelzceļa un autotransporta kombinēto pārvadājumu sektora attīstības perspektīvas. Tā pamatojās, pirmkārt, uz 2005. gada 8. septembra pētījumu, kuru veica asociācija "Ritošais ceļš 2006", kas liecināja, ka *AFR* varētu piesaistīt "dzelzceļa automaģistrāles" projektam tā produktu zemo izmaksu dēļ, un, otrkārt, uz *AFR* veikto pētījumu, kas liecināja par šā uzņēmuma centieniem uzlabot savu produktu tehnisko kvalitāti un ražošanas izmaksas.

120 Turklāt Komisija neesot ņēmusi vērā, ka 2004. gada 5. novembrī *AFR* tika piešķirta subsīdija EUR 1,5 miljonu apmērā no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) līdzekļiem, pirmo maksājumu veicot 2005. gada novembrī, kas nebūtu izdarāms, ja *AFR* būtu raksturojams kā grūtībās nonācis uzņēmums Eiropas Savienības konkurences tiesību aktu izpratnē.

121 *NPDC* reģions norāda, ka Komisija esot pieļāvusi arī kļūdu vērtējumā, pakārtoti, kvalificējot *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu pamatnostādņu 11. punkta izpratnē, neņemot vērā visus būtiskos rādītājus.

122 Visbeidzot, *NPDC* reģions apgalvo, ka tas, ka sākotnējais lēmums tika aizstāts ar apstrīdēto lēmumu, apliecina, ka Komisija administratīvās procedūras laikā bija veikusi

nepilnīgu ekonomikas konteksta, kurā atmaksājamie avansi tika piešķirti, vērtējumu. Apstrīdētā lēmuma pieņemšana nenovērš nelikumību, kas pieļauta sākotnējā lēmumā, jo Komisija atturas uzsākt jaunu padziļinātu un detalizētu būtisko faktu izmeklēšanu un aprobežojas vien ar kļūdainās analīzes "lāpīšanu".

123 *CAD* uzskata, ka Komisija nav centusies analizēt vispārējo ekonomisko kontekstu, kurā notika tās iejaukšanās un kuru raksturo sarežģījumi daudzās metālapstrādes nozarēs. Tā uzsver, ka *NPDC* reģions saskaņā ar struktūrfondiem piemērojamo regulējumu laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam tika klasificēts kā 2. mērķa zona, kas nozīmē, ka tā ir zona, kurai bijušas strukturālas grūtības, tādēļ tai nepieciešams valsts atbalsts ekonomiskai un sociālai pārveidei.

124 Tāpat *CAD* apgalvo, ka *AFR* avansa piešķiršanas laikā atbilda nozīmīgas komercdarbības raksturojumam. Par šo periodu *AFR* esot uzrādījusi *CAD* piegādes līgumus, kuru kopējā summa bija EUR 30 398 301. Tātad tas neatbilda grūtībās nonākuša uzņēmuma kritērijiem.

125 Uzņēmuma *AFR* pārstrukturēšanas plānu Francijas iestādes sagatavoja un iesniedza Komisijai divās vēstulēs — attiecīgi 2006. gada 27. aprīlī un 24. oktobrī. Šis plāns it īpaši pamatojās uz sabiedrības pozicionēšanu tehniski uzlabotu vagonu tirgū ar lielāku pievienoto vērtību. Šī stratēģija izskaidrojot pārejošu apgrozījuma samazināšanos 2004. gadā. Tomēr ar šo plānu tika panākta sabiedrības zaudējumu samazināšanās 2005. gadā, apgrozījuma pieaugums no EUR 22,6 miljoniem 2004. gadā līdz EUR 45 miljoniem 2005. gadā, un tās pasūtījumu portfelis 2006. gadā pārsniedza EUR 70 miljonus. Ja Komisija nebūtu bijusi pietiekami informēta par šādu *AFR* darbības atsākšanu, tai būtu bijis jālūdz papildu ziņas par šo jautājumu atbilstoši izmeklēšanas pilnvarām, kas tai ir saskaņā ar Regulu Nr. 659/1999. Komisija kopumā izmeklēšanu esot veikusi, cenšoties izvairīties no jebkuriem elementiem, kas varētu

liecināt, ka atmaksājamo avansu piešķiršanas laikā *AFR* vairs nebija grūtībās nonācis uzņēmums.

126 Apstrīdētais lēmums būtu jāskata paralēli Komisijas paziņojumam par Kopienas vadlīnijām [pamatnostādnēm] valsts atbalstam dzelzceļa uzņēmumiem (OV 2008, C 184, 13. lpp.; turpmāk tekstā — "pamatnostādnes valsts atbalstam dzelzceļa uzņēmumiem"), kurās bija ieteikti noteikti pasākumi, lai atvieglotu valsts atbalstu dzelzceļa nozares uzņēmumiem.

127 Turklāt saskaņā ar Francijas judikatūru vienīgi informācija, kas minēta izrakstā no uzņēmējdarbības reģistra, ļauj noteikt, vai uzņēmums ir vai nav nonācis ekonomiskās grūtībās.

128 Komisija apstrīd prasītāju argumentu pamatotību.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

129 Vispirms ir jāatgādina, ka atbilstoši LESD 107. panta 3. punktam Komisijai ir plaša rīcības brīvība (Tiesas 1980. gada 17. septembra spriedums lietā 730/79 *Philip Morris Holland*/Komisija, *Recueil*, 2671. lpp., 17. punkts, un 2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-372/97 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-3679. lpp., 83. punkts).

130 Lai šīs pilnvaras izmantotu, Komisija var pieņemt indikatīvus noteikumus, tādus kā pamatnostādnes, kas piemērojamas šajā gadījumā, ja vien šie noteikumi nav pretrunā līguma noteikumiem. Ja Komisija pieņem šādu aktu, tas tai ir jāievēro (skat. Vispārējās tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu lietā T-171/02 *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, Krājums, II-2123. lpp., 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

131 Līdz ar to tiesai ir jāpārliecinās, vai Komisija ir ievērojusi noteikumus, ko pati ir pieņēmusi (iepriekš 130. punktā minētais spriedums lietā *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, 77. punkts).

132 Tomēr, tā kā Komisijas plašā rīcības brīvība, ko noteiktos apstākļos skaidro Komisijas pieņemtās pamatnostādnes, ietver sarežģītu ekonomisku un sociālu novērtējumu, tiesai pār to ir ierobežota kontrole. Šī kontrole sastāv tikai no pārbaudes, vai ir ievēroti procesuālie noteikumi un pienākums sniegt pamatojumu, kā arī vai ir precīzi atspoguļoti fakti, vai nav pieļautas acīmredzamas kļūdas vērtējumā un vai nav pārsniegtas pilnvaras (skat. iepriekš 130. punktā minēto spriedumu lietā *Regione autonoma della Sardegna*/Komisija, 78. punkts un tajā minētā judikatūra).

133 Ir jāatgādina, ka, lai arī Eiropas Savienības tiesībās nav grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijas, Komisija pamatnostādņu 9. punktā ir uzskatījusi, ka uzņēmums ir nonācis grūtībās, "ja tas no saviem resursiem vai ar līdzekļiem, ko tam gatavi nodot īpašnieki/akcionāri vai kreditori, nespēj segt zaudējumus, kuri bez valsts iestāžu ārējas iejaukšanās īstermiņā vai vidējā termiņā gandrīz noteikti to novedīs līdz maksātnespējai".

134 Saskaņā ar pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunktu uzņēmumu "principā un neatkarīgi no tā lieluma" uzskata par nonākušu grūtībās, ja sabiedrības ar ierobežotu atbildību gadījumā "ir zudusi vairāk nekā puse tās statūtkapitāla un vairāk nekā

ceturtdaļa no šā kapitāla ir zaudēta iepriekšējos 12 mēnešos". Saskaņā ar pamatnostādņu 10. punkta c) apakšpunktu tas pats attiecas uz visa veida uzņēmumiem, ja uzņēmums saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas tam piemērojami, izpilda nosacījumus par pakļaušanu kolektīvās maksātnespējas procedūrai.

135 Saskaņā ar pamatnostādņu 11. punktu:

"Pat tad, ja neviens no gadījumiem, kas norādīti 10. punktā, nepastāv, uzņēmumu tomēr var uzskatīt par grūtībās esošu uzņēmumu, jo īpaši, ja novērojamas parastās grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes, tādas kā zaudējumu pieaugums, apgrozījuma samazināšanās, gatavās produkcijas krājumu pieaugšana, jaudas pārpalikums, naudas plūsmas samazināšanās, parādu pieaugums, procentu likmju celšanās un krītoša vai nulles neto aktīvu vērtība. Smagākos gadījumos, iespējams, uzņēmums jau ir maksātnespējīgs vai tam piemērojamas kolektīvās maksātnespējas procedūras atbilstīgi attiecīgās valsts tiesību aktiem. Pēdējā gadījumā šīs pamatnostādnes attiecas uz jebkādu atbalstu, ko piešķir sakarā ar šādām procedūrām un kas ļauj uzņēmumam turpināt darbu. Jebkurā gadījumā grūtībās nonācis uzņēmums atbilst minētajam jēdzienam tikai tad, ja skaidri redzams, ka tas nespēj atgūties ar saviem resursiem vai ar līdzekļiem, ko tas iegūst no saviem īpašniekiem/akcionāriem vai no tirgus avotiem."

136 Šajā gadījumā Komisija, kvalificējot *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, galvenokārt pamatojās uz pamatnostādņu 10. punkta a) apakšpunktu. Tā norādīja, ka *AFR* pašu kapitāls bija negatīvs kopš 2001. gada un ka atbalsta piešķiršanas brīdī *AFR* nebija spējīga novērst šo tendenci un atgūt pozitīvu pašu kapitālu. Komisija pamatojās uz finanšu datiem, kas norādīti apstrīdētā lēmuma 15. apsvērumā, kurus prasītāji nebija apstrīdējuši, kur ir redzams, ka *AFR* pašu kapitāls 2001. gada 31. decembrī bija

negatīvs EUR 6,6 miljonu apmērā, 2002. gada 31. decembrī EUR 8,7 miljonu apmērā, 2003. gada 31. decembrī EUR 23 miljonu apmērā un 2004. gada 31. decembrī — EUR 21,09 miljonu apmērā.

137 Pakārtoti, Komisija apstrīdētā lēmuma 38. un 39. apsvērumā pauda viedokli, ka atbalsta piešķiršanas laikā *AFR* atbilda pamatnostādņu 11. punktā minētajai grūtībās nonākuša uzņēmuma definīcijai. Komisija to pamatoja ar nepārtrauktu apgrozījuma samazināšanos un *AFR* zaudējumu pastāvīgo līmeni. Prasītāju neapstrīdētie finanšu dati, kas bija iekļauti apstrīdētā lēmuma 15. apsvērumā, liecina, ka *AFR* apgrozījums, kurš 2001. gada 31. decembrī bija EUR 70 miljoni, 2002. gada 31. decembrī EUR 42 miljoni un 2003. gada 31. decembrī EUR 42,7 miljoni, 2004. gada 31. decembrī bija tikai EUR 22,7 miljoni. Šie dati liecina arī par to, ka sabiedrības tīrie zaudējumi 2001. gada 31. decembrī bija EUR 10 500 000, 2002. gada 31. decembrī EUR 2 083 746, 2003. gada 31. decembrī EUR 14 270 634 un 2004. gada 31. decembrī EUR 11 589 620.

138 Tāpat apstrīdētā lēmuma 39. apsvērumā Komisija norādīja, ka 2004. gada janvārī *AFR* atradās situācijā, kad tā nespēja laikus nomaksāt sociālos maksājumus un nodokļu parādus EUR 4,3 miljonu apmērā un ka tādēļ tai nācās pieprasīt moratoriju un plāna izstrādi šo parādu dzēšanai.

139 Turklāt apstrīdētā lēmuma 40. apsvērumā Komisija bija ņēmusi vērā apstākļus, uz kuriem norādīja Francijas iestādes, t.i., pirmkārt, *AFR* piešķirtos kredītus (norēķinu konta overdrafta palielinājumu, kuru piešķīra kāda privātā banka, un klientu iemaksas) un, otrkārt, to, ka *AFR* varēja izmantot dažādas finanšu iestādes piešķirtas garantijas. Tomēr Komisija uzskata, pirmkārt, ka *AFR*, ņemot vērā tās negatīvo pašu kapitālu, nespēja atrisināt sarežģījumus, izmantojot pašu līdzekļus, otrkārt, ka *AFR* akcionārs, neraugoties uz tā ieguldījumiem sabiedrības atbalstam, viens pats nespēja nodrošināt savas meitassabiedrības atveseļošanu un, treškārt, iepriekš minētie kredīti

un garantijas liecināja vienīgi par iespēju saņemt īstermiņa kredītus par ierobežotām summām, neļaujot konstatēt, ka *AFR* spētu atrisināt savas grūtības, pateicoties finansējumam, kas gūts no tirgus avotiem.

140 Visbeidzot, apstrīdētā lēmuma 42. un 43. apsvērumā Komisija noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru *AFR* atveseļošanas pasākumi, kas īstenoti kopš 2004. gada, būtu devuši pozitīvus rezultātus dažus mēnešus pirms atmaksājamo avansu piešķiršanas. Komisija uzskatīja, ka minētie rezultāti bija pieticīgi, nejauši, ka tie attiecās uz samērā īsu laikposmu un ka tie nav uzskatāmi par nopietniem *AFR* finanšu situācijas uzlabošanās rādītājiem, salīdzinot ar faktiem, kas liecināja par nopietnām grūtībām, tādām kā tīrie zaudējumi un negatīvs pašu kapitāls kopš 2001. gada.

141 Vispirms ir jāsecina, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka uzņēmums, kuram ir tīrie zaudējumi un pašu kapitāls ir negatīvs, saskaņā ar pamatnostādņu 11. punktā definētajiem kritērijiem ir uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu.

142 Attiecībā uz datiem, kurus, pēc prasītāju domām, Komisijai būtu vajadzējis ņemt vērā, jānorāda, ka Francijas iestādes savās 2006. gada 27. aprīļa un 24. oktobra vēstulēs informēja Komisiju par *AFR* pārstrukturēšanas pasākumu pieņemšanu. Tās savā 2006. gada 24. oktobra vēstulē uzsvēra, ka apgrozījuma samazināšanās 2004. gadā ir saistīta ar vēlmi izstāties no nemodernizēto vagonu tirgus un ka kopš 2005. gada tendence ir bijusi iepriecinoša, ar EUR 45 miljonu apgrozījumu 2005. gadā un pasūtījumu portfeli, kura kopējā summa 2006. gada beigās bija vairāk nekā EUR 70 miljoni.

143 Tomēr *AFR* apgrozījums 2005. gada 31. decembrī un pasūtījumu portfeļa summa 2006. gada beigās ir apstākļi, kas iestājušies pēc apstrīdēto avansu piešķiršanas, kas notika 2005. gada 4. jūlijā. Šajā ziņā judikatūrā ir skaidri precizēts, ka jautājums par to, vai pasākums ir [valsts] atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ir jānoskaidro, ievērojot situāciju, kāda pastāvēja šā pasākuma īstenošanas brīdī. Ja Komisija ņemtu vērā vēlākus faktus, tā sniegtu priekšrocības dalībvalstīm, kuras nav izpildījušas savu pienākumu paziņot par valsts atbalsta, kuru tās plāno piešķirt, projektu (skat. iepriekš 12. punktā minēto spriedumu lietā *Biria*, 120. punkts un tajā minētā judikatūra).

144 Turklāt uzņēmuma, kas saņēmis atbalstu, situācijas uzlabošanās tā gada laikā, kurā ir piešķirti apstrīdētie pasākumi, nevar ietekmēt tā situācijas novērtējumu [atbalsta] piešķiršanas brīdī, tostarp tādēļ, ka nevar izslēgt, ka minētie pasākumi ir varējuši ietekmēt šo attīstību (iepriekš 12. punktā minētais spriedums lietā *Biria*, 148. un 170. punkts).

145 Tātad Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, neņemot vērā *AFR* apgrozījuma kāpumu 2005. gada 31. decembrī, kā arī tā pasūtījumu portfeļa kopsummu 2006. gada beigās.

146 Attiecībā uz prasītāju minētajiem *AFR* atveseļošanas pasākumiem, kas īstenoti kopš 2004. gada, pirmajiem pozitīvajiem rezultātiem, proti, *AFR* apgrozījuma pieaugumu 2005. gada pirmajā pusgadā, zaudējumu samazināšanos un līgumu skaitu, kas noslēgts laikposmā no 2004. gada 4. marta līdz 2005. gada 30. jūnijam, ir jāsecina, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā un savos paziņojumos ir pamatoti konstatējusi, ka neviens no šiem apstākļiem, ņemot vērā to ierobežoto raksturu un to, ka tie attiecas uz samērā īsu laikposmu, nav tāds, lai noraidītu pieņēmumu, ka *AFR*, kuras pašu kapitāls bija negatīvs un kurai kopš 2001. gada bija būtiski zaudējumi, saskaņā ar pamatnostādņu 11. punktā definētajiem kritērijiem atbalsta piešķiršanas brīdī bija grūtībās nonācis uzņēmums. Tas pats attiecas uz *NPDC* reģiona minēto perspektīvu attīstīt dzelzceļa un autotransporta kombinētos pārvadājumus, ņemot vērā tās nepārliecinošo un neskaidro raksturu. Zaudējumu un finanšu parādu līmeņi jau paši par sevi

ir kritēriji, kas liecina par to, ka uzņēmums ir nonācis grūtībās (šajā ziņā saistībā ar 1999. gada Kopienas pamatnostādnēm attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV 1999, C 288, 2. lpp.) skat. Vispārējās tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu lietā T-349/03 *Corsica Ferries France*/Komisija, Krājums, II-2197. lpp., 191. punkts, un iepriekš 12. punktā minēto spriedumu lietā *Biria*, 135. punkts).

147 Šādos apstākļos Komisijai, kura varēja pieņemt lēmumu kvalificēt *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, nebija pamata pieprasīt Francijas Republikai iesniegt citu informāciju (šajā ziņā skat. iepriekš 45. punktā minēto Tiesas 2001. gada 22. marta spriedumu lietā Francija/Komisija, 28. punkts).

148 Ir jānoraida arī *NPDC* reģiona arguments, saskaņā ar kuru Komisija nebija ņēmusi vērā finansējumu, kuru 2005. gada novembrī *AFR* bija saņēmusi no ERAF. Tas, ka tika piešķirts ERAF finansējums, par ko Francijas iestādes lēma saskaņā ar pienākumu sadali starp Komisiju un dalībvalstīm, kas izriet no Padomes 1999. gada 21. jūnija Regulas (EK) Nr. 1260/1999, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par struktūrfondiem (OV L 161, 1. lpp.), nav saistīts ar to, ka Komisija šī finansējuma saņēmēju kvalificē kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, ņemot vērā Eiropas Savienības regulējumu, kas piemērojams valsts atbalstam.

149 Attiecībā uz *CAD* argumentu, kura pamatā ir pamatnostādnes par valsts atbalstu dzelzceļa uzņēmumiem, ir jāsecina, ka šajā lietā tās nav piemērojamas, jo *AFR* neatbilst dzelzceļa uzņēmuma definīcijai, kas sniegta Padomes 1991. gada 29. jūlija Direktīvas 91/440/EEK par Kopienas dzelzceļa attīstību (OV L 237, 25. lpp.) 3. pantā.

150 Attiecībā uz *CAD* argumentu, kura pamatā ir Francijas judikatūra par grūtībās nonākuša uzņēmuma definīciju, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru Eiropas Savienības tiesību sistēma nedefinē klasifikācijas, pamatojoties uz vienas vai vairāku valstu tiesību sistēmām bez īpašas precizēšanas (skat. Tiesas 2003. gada 22. maija spriedumu lietā C-103/01 Komisija/Vācija, *Recueil*, I-5369. lpp., 33. punkts un tajā minētā judikatūra). Pamatnostādnēs nav nekādas atsauces uz valstu tiesību sistēmu, izņemot attiecībā uz kolektīvās maksātnespējas procedūru, kas uz šo lietu neattiecas. Tādēļ nav pamata ņemt vērā Francijas judikatūru, lai novērtētu to, cik likumīgi Komisija apstrīdētajā lēmumā bija kvalificējusi *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu.

151 Turklāt tas, ka *NPDC* reģions saskaņā ar struktūrfondiem piemērojamo regulējumu laikposmā no 2000. līdz 2006. gadam ir klasificēts kā 2. mērķa zona, kā to norādīja *CAD*, nav būtisks apstāklis, kuru šajā gadījumā Komisijai būtu vajadzējis ņemt vērā, lai novērtētu, vai *AFR* bija grūtībās nonācis uzņēmums. Saskaņā ar pamatnostādnēm fakts, ka grūtībās nonācis uzņēmums atrodas atbalsta reģionā, ir apstāklis, kas Komisijai ir jāņem vērā, izvērtējot atbalsta saderību ar pārstrukturēšanu. Tomēr tas nekādā ziņā nenozīmē, ka šis apstāklis ir jāņem vērā tad, kad attiecīgais uzņēmums tiek raksturots kā tāds, kas nonācis grūtībās.

152 Attiecībā uz *NPDC* reģiona argumentu par vispārējās grupu atbrīvojuma regulas pārkāpumu ir jāsecina, ka *NPDC* reģions nenorāda, kurus šā dokumenta noteikumus Komisija nav pildījusi, pieņemot apstrīdēto lēmumu. Tādēļ šis iebildums ir jānoraida.

153 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kvalificējot *AFR* kā grūtībās nonākušu uzņēmumu.

154 Tādēļ ir jānoraida prasības T-267/08 ceturtā pamata otrā daļa saistībā ar kļūdu, kvalificējot *AFR* kā uzņēmumu, kas nonācis grūtībās, un prasības T-279/08 trešais pamats saistībā ar kļūdu vērtējumā par grūtībās nonākuša uzņēmuma jēdzienu.

7. *Par prasības T-267/08 piekto pamatu saistībā ar kļūdu vērtējumā attiecībā uz apgalvojumu par priekšrocībām, kuras* AFR ir guvis no atmaksājamajiem avansiem

a) Lietas dalībnieku argumenti

155 *NPDC* reģions apgalvo, ka runa par atbalstu LESD 107. panta izpratnē var būt vienīgi tādā gadījumā, ja minēto avansu saņēmējs nebūtu varējis saņemt atmaksājamajiem avansiem piemēroto likmi ar līdzīgiem nosacījumiem kredītu tirgū. Šajā gadījumā Komisija neesot ņēmusi vērā Francijas iestāžu norādītos apstākļus, kuri liecināja, ka *AFR* apstrīdētā lēmuma pieņemšanas brīdī guva labumu arī no banku un savu klientu uzticības saistībā ar "īpašiem produktiem, kurus piedāvā īpašas finanšu iestādes", neveicot kredītu tirgus analīzi. Tie neliecināja, ka *AFR* nebūtu varējusi tirgū saņemt finansējumu ar likmi, kas ir vienāda vai līdzīga tai, ko piemēroja *NPDC* reģions vai *CAD*. Tātad tie neliecināja, ka apstrīdētie avansi radītu priekšrocības *AFR*.

156 *NPDC* reģions uzsver, ka Komisija nav pierādījusi, kādēļ prasītāji šajā gadījumā nebūtu varējuši rīkoties kā privāti ieguldītāji. Apstrīdētie avansi esot piešķirti, lai papildinātu *AFR* atveseļošanas plānu, ņemot vērā attīstības un sanācijas perspektīvas. *AFR* saņēma kredītus un garantijas, kas liecina par tirdzniecības partneru uzticību,

un Komisija neesot pierādījusi, kādēļ šie kredīti un garantijas nevarētu ļaut *AFR* vērsties pēc palīdzības tirgū, lai risinātu esošās grūtības.

157 Komisija apstrīd *NPDC* reģiona argumentu pamatotību.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

158 Lai izvērtētu, vai valsts pasākums ir uzskatāms par atbalstu, ir jānosaka, vai saņēmējam uzņēmumam tiek sniegta ekonomiska priekšrocība, ko tas nebūtu varējis iegūt parastos tirgus apstākļos (Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā C-39/94 *SFEI* u.c., *Recueil*, I-3547. lpp., 60. punkts; iepriekš 74. punktā minētais Vispārējās tiesas spriedums apvienotajās lietās *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein-Westfalen*/Komisija, 243. punkts, un 2010. gada 3. marta spriedums lietā T-163/05 *Bundesverband deutscher Banken*/Komisija, Krājums, II-387. lpp., 35. punkts).

159 Šajā ziņā ir jāpiemēro apstrīdētajā lēmumā norādītais kritērijs, kas pamatojas uz saņēmēja uzņēmuma iespējām saņemt attiecīgās summas ar līdzīgiem nosacījumiem kapitāla tirgū. It īpaši būtu jāuzzina, vai privāts ieguldītājs būtu īstenojis attiecīgo darījumu ar tādiem pašiem nosacījumiem (iepriekš 112. punktā minētais spriedums lietā *Cityflyer Express*/Komisija, 51. punkts).

160 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 28. apsvērumā pamatojās uz secinājumu, ka *AFR*, ņemot vērā tā finanšu situāciju, kredītu tirgū nevarētu saņemt finanšu līdzekļus ar tikpat izdevīgiem nosacījumiem, ar kādiem tos saņēma no prasītājiem, jo apstrīdētie avansi tika piešķirti bez jebkāda nodrošinājuma, kas garantētu to atmaksu, lai gan piemērotā procentu likme atbilda aizdevumiem "ar normālu nodrošinājumu". No finanšu tirgu prakses analīzes, kuru Komisijas vārdā 2004. gadā veica

revīzijas uzņēmums (skat. iepriekš 49. un 53. punktu) un kuras rezultātā tika pieņemts 2008. gada paziņojums par atsauces likmēm, izriet, ka analoga riska gadījumā, proti, ja grūtībās nonācis uzņēmums piedāvā zemu nodrošinājuma līmeni, atsauces likme tiek paaugstināta par 1 000 bāzes punktiem.

161 Komisija apstrīdētā lēmuma 29.–32. apsvērumā pamatoti noraidīja Francijas iestāžu iesniegtos faktus, lai pierādītu, ka *AFR* avansu piešķiršanas laikā joprojām baudīja banku un savu klientu uzticību. Privātās bankas piešķirtais norēķinu konta overdrafta limita palielinājums ir kredīts ar ļoti īsu termiņu, pretēji apstrīdētajiem avansiem, kuri piešķirti uz trīs gadiem, kas netika vērtēts kreditoru veiktajās riska analīzēs. Fakts, ka debitors var saņemt īstermiņa kredītu, neļauj spriest par tā iespējām saņemt aizdevumu ar ilgāku atmaksas termiņu, kura atmaksāšana būtu atkarīga no viņa dzīvotspējas. Turklāt *AFR* klientu veiktās iemaksas garantēja finanšu iestāde; tas nozīmē, ka klientus neapdraudēja riski, kas saistīti ar *AFR* finanšu situāciju, un ka tiem līdz ar to nebija iemesla pirms iemaksu veikšanas analizēt uzņēmuma finanšu stabilitāti tādā veidā, kā to darītu kreditors, kas domātu par nenodrošināta aizdevuma izsniegšanu.

162 Tādēļ no apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija, kā tas ir norādīts, veica analīzi, lai pārliecinātos, ka atbalsta saņēmējs nebūtu varējis ar līdzīgiem nosacījumiem saņemt aizdevumu kredītu tirgū. Turklāt *NPDC* reģions nesniedza nevienu faktu, kas apliecinātu, ka šajā analīzē būtu pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā.

163 No iepriekš minētā izriet, ka prasības T-267/08 piektais pamats ir jānoraida kā nepamatots.

8. *Par prasības T-267/08 sesto pamatu saistībā ar kļūdainu atbalsta summas novērtējumu*

a) Par prasības T-267/08 sestā pamata pirmo daļu saistībā ar to, ka nav noteikta atmaksājamā atbalsta summa

Lietas dalībnieku argumenti

164 *NPDC* reģions norāda, ka Komisijai, lemjot par atbalsta atgūšanu, ir jānosaka atgūstamā atbalsta summa. Judikatūrā ir pieļauts, ka, ņemot vērā īpašus sarežģījumus, Komisija veic aptuvenu atbalsta izvērtējumu, taču šie apstākļi pilnībā ir pakļauti Eiropas Savienības tiesas kontrolei. Šajā gadījumā Komisija neesot izpildījusi nevienu pienākumu saistībā ar atbalsta summas noteikšanu, jo apstrīdētajā lēmumā šī summa vispār netiek vērtēta.

165 Ja Komisijai būtu bijuši nepieciešami precizējumi par procentu likmi, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī, tai būtu bijusi jālūdz informācija Francijas iestādēm vai arī jāadresē Francijas Republikai attiecīgs rīkojums. Komisijai neesot bijušas īpašas grūtības noskaidrot precīzu atbalsta vērtību. Šādu grūtību nebija tādēļ, ka, pirmkārt, pieci gadi nav pārāk liels termiņš, lai nevarētu noskaidrot likmi, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī 2005. gada jūlijā, un, otrkārt, noskaidrot to, vai procentu likme ir zemāka par tirgus vērtību, nevarēja Komisijai radīt nepārvaramas grūtības.

166 Komisija lūdz noraidīt šo daļu.

Vispārējās tiesas vērtējums

167 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nevienā Eiropas Savienības tiesību normā nav noteikts, ka Komisijai, izdodot rīkojumu par ar kopējo tirgu nesaderīga atbalsta atgūšanu, būtu jānosaka precīza atgūstamā atbalsta summa. Pietiek, ja Komisijas lēmumā ir ietvertas norādes, kas tā saņēmējam pašam ļauj bez īpašām grūtībām noteikt šo summu (Tiesas 2000. gada 12. oktobra spriedums lietā C-480/98 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-8717. lpp., 25. punkts; 2005. gada 12. maija spriedums lietā C-415/03 Komisija/Grieķija, Krājums, I-3875. lpp., 39. punkts, un 2008. gada 14. februāra spriedums lietā C-419/06 Komisija/Grieķija, Krājumā nav publicēts, 44. punkts).

168 Šajā gadījumā apstrīdētā lēmuma 58. apsvērumā ir novērtēta valsts atbalsta summa, kuru veido attiecīgie atmaksājamie avansi un kura atbilst starpībai starp faktiskajiem procentiem saskaņā ar atmaksājamo avansu nosacījumiem un procentiem, kādi būtu jāmaksā, piemērojot atbalsta piešķiršanas brīdī spēkā esošo atsauces likmi, kurai pieskaitīti 800 bāzes punkti.

169 Tas ļauj Francijas Republikai pašai bez īpašām grūtībām, ņemot vērā vēsturiskās atsauces likmes, kas atrodamas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta (ĢD) vietnē, noteikt par nesaderīgu pasludinātā atbalsta summu.

170 No tā izriet, ka šā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

b) Par prasības T-267/08 sestā pamata otro daļu saistībā ar kļūdainu riska prēmijas novērtējumu

Lietas dalībnieku argumenti

171 *NPDC* reģions norāda, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā par metodi, lai aprēķinātu likmi, kuru *AFR* būtu varējusi saņemt kredītu tirgū un kura sākotnējā lēmumā bija novērtēta kā atbalsta piešķiršanas brīdī spēkā esošā atsauces likme, kas palielināta par 800 bāzes punktiem.

172 *NPDC* reģions atzīst, ka 1997. gada paziņojumā par atsauces likmēm ir paredzēts, ka atsauces likme ir zemākā likmē, kuru var paaugstināt īpašu risku gadījumos, bet tas uzskata, ka Komisija nav sniegusi nevienu faktu, kas pamatotu to, ka atsauces likmes palielinājums, kas saskaņā ar minēto paziņojumu var sasniegt "400 bāzes punktus un pat vairāk", bija divas reizes lielāks nekā tekstā minētā summa.

173 Tas apstrīd Komisijas atsauci sākotnējā lēmumā uz Komisijas 2007. gada 24. janvāra Lēmumu 2007/492/EK par valsts atbalstu C 38/2005 (ex NN 52/2004), kuru Vācija piešķīra grupai *Biria* (OV L 183, 27. lpp.), lai pamatotu attiecīgo palielinājumu par 800 bāzes punktiem. Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, patiesībā šie gadījumi neesot līdzīgi. Lietā *Biria* piešķirto atbalstu veidoja nenodrošināta līdzdalība EUR 2 miljonu apmērā līdz 2010. gada beigām, proti, tā bija ilgtermiņa līdzdalība, savukārt šajās lietās runa ir par atmaksājamu avansu EUR 2 miljonu apmērā, kur riski ir sadalīti

starp divām atšķirīgām vienībām, turklāt tas ir piešķirts uz trīs gadiem, proti, uz īsu termiņu, savukārt 1997. gada paziņojumā par atsauces likmēm vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumi ir definēti kā aizdevumi uz pieciem līdz desmit gadiem. Turklāt lietā *Biria* attiecīgais uzņēmums bija uzskatāms par nestabilu, jo tas bija pieņēmis maksātnespējas plānu, savukārt *AFR* ne tikai negatavojās pieņemt šādu plānu, bet bija pieņēmis un īstenoja atveseļošanas plānu.

174 *NPDC* reģions uzskata, ka Komisija katrā ziņā nevarēja pamatot likmes, kuru uzņēmums būtu varējis saņemt kredītu tirgū, noteikšanu tikai ar vienu atsevišķu lēmumu, turklāt tādu, kur lietas apstākļi bija citādāki nekā *AFR* gadījumā. Šāda rīcība kaitējot paredzamībai un tiesiskajai drošībai. Tā Komisijas lēmuma pieņemšanu šajā jomā padarot patvaļīgu. Trūkstot precīzam ietvaram, Komisija esot varējusi ļaunprātīgi izmantot tai piešķirto rīcības brīvību, lai noteiktu atsauces likmes palielinājuma summu, it īpaši, piemērojot pietiekami lielu palielinājumu, lai atbalsta summa neietilptu *de minimis* noteikumu piemērošanas jomā.

175 *NPDC* reģions uzskata, ka Komisija 2008. gada paziņojumā par atsauces likmēm pati esot atzinusi savas atsauces likmes aprēķināšanas un aktualizēšanas metodes trūkumus, atceļot un aizstājot 1997. gada paziņojumu par atsauces likmēm.

176 Turklāt *NPDC* reģions, atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, piebilda, ka tas apstrīd jauno aprēķināšanas metodi, kas saglabāta apstrīdētajā lēmumā, tādēļ, ka Komisija neesot precizējusi, vai saglabātā aprēķina bāze ir gada *EURIBOR* likme, 3 mēnešu naudas tirgus likme vai cita aprēķināšanas bāze.

177 Komisija apstrīd *NPDC* reģiona argumentu pamatotību.

Vispārējās tiesas vērtējums

178 Ir jānorāda, ka, izņemot iepriekš 176. punktā norādīto argumentu, *NPDC* reģiona sagatavotā argumentācija šā pamata otrās daļas ietvaros attiecas uz Komisijas sākotnējā lēmumā izklāstīto aprēķināšanas metodi, nevis apstrīdētajā lēmumā minēto metodi. *NPDC* reģions, grozot savus prasījumus un pamatus pēc sākotnējā lēmuma atsaukšanas un apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, šo pamatu nav definējis no jauna.

179 Taču riska prēmijas aprēķināšanas metode, kuru Komisija izmantoja apstrīdētajā lēmumā, atšķiras no tās, kas izmantota sākotnējā lēmumā. Kā tas ir konstatēts iepriekš 49.–55. punktā, šī metode, atšķirībā no sākotnējā lēmuma, pamatojas galvenokārt uz finanšu tirgu prakses analīzi par riska prēmijām, summējoties tādiem riskiem, kas saistīti ar uzņēmuma maksātspēju un piedāvātajiem nodrošinājumiem.

180 Atbildot uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu, *NPDC* reģions norādīja, ka tas atstāja šā pamata otro daļu, "ciktāl Komisija joprojām nespēj pārliecinoši pamatot aprēķināšanas metodes, kuru tā izmanto, lai izvērtētu atbalsta apstākļus, pamatotību".

181 Ir jāsecina, ka *NPDC* reģiona argumentācijā pēc būtības ir sajaukti jautājumi par formālu pamatojumu un novērtējumu. Saskaņā ar iepriekš 45. punktā minēto judikatūru pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formalitāte, kas ir jānodala no jautājuma

par apstrīdētā akta likumību pēc būtības. Ir jāuzsver, ka pamatojuma pietiekamība tika atzīta, izvērtējot prasības T-267/08 pirmo pamatu un prasības T-279/08 otro pamatu.

182 Attiecībā uz *NPDC* reģiona argumentu, kas norādīts iepriekš 176. punktā, saskaņā ar kuru apstrīdētajā lēmumā aprēķināšanas bāze netika precizēta, ir jāsecina, ka saglabāto aprēķināšanas bāzi, proti, piemērojamo atsauces likmi, skaidri un precīzi nosaka 1997. un 2008. gada paziņojumi par atsauces likmi, abi ir publicēti *Oficiālajā Vēstnesī* un uz tiem ir atsauce apstrīdētajā lēmumā. 1997. gada paziņojumā par atsauces likmi, kas bija piemērojama avansu piešķiršanas datumā un līdz 2008. gada 1. jūlijam, ir precizēts, ka atsauces likme ir vienāda ar vidējo indikatīvo likmju rādītājiem, kas reģistrēti iepriekšējā gada septembrī, oktobrī un novembrī, un ka to gada laikā precizē, ja tā par vairāk nekā 15 % atšķiras no vidējiem indikatīvo likmju rādītājiem, kas reģistrēti šajos trīs mēnešos, savukārt pats likmes indikators Francijai ir noteikts kā piecu gadu starpbanku maiņas likme, tai pieskaitot prēmiju 0,75 procentpunktu (75 bāzes punktu) apmērā. 2008. gada paziņojumā par atsauces likmēm, kas piemērojams no 2008. gada 1. jūlija, ir precizēts, ka bāzes likme pamatojas uz gada *IBOR* likmi, un precīzi noteikti šās likmes atjaunošanas nosacījumi. Atsauces likmju vēsture, kas atrodama, kā iepriekš norādīts 169. punktā, Komisijas konkurences ĢD vietnē, ļauj precīzi noteikt, kāda atsauces likme bija piemērojama šajā gadījumā. Tātad šis iebildums ir jānoraida kā nepamatots.

183 Tādēļ šā pamata otrā daļa ir jānoraida

184 No tā izriet, ka prasības T-267/08 sestais pamats par to, ka nav noteikta atgūstamā atbalsta summa, ir jānoraida kopumā.

9. *Par prasības T-267/08 septīto pamatu par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu tiesas procesa ietvaros un par pilnvaru nepareizu izmantošanu*

a) Lietas dalībnieku argumenti

185 *NPDC* reģions apgalvo, ka Komisija esot izmantojusi apstrīdētā lēmuma pieņemšanu, lai pamatotu savu analīzi, nemanāmi iekļautu papildu elementus un panāktu atbilstību dokumentiem, kurus tas iesniedza tiesas procesa laikā. Iekļaujot apstrīdētajā lēmumā jaunus faktus par *AFR* paredzētajiem atveseļošanas pasākumiem un atbalsta summas aprēķināšanas metodi, Komisija esot centusies mazināt *NPDC* reģiona ierosinātās prasības ietekmi, kas ir uzskatāms par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu un pilnvaru nepareizu izmantošanu.

186 Komisija lūdz šo pamatu noraidīt.

b) Vispārējās tiesas vērtējums

187 *NPDC* reģions uzskata, ka Komisija, apstrīdētajā lēmumā iekļaujot jaunus faktus, lai panāktu atbilstību tās dokumentiem, vēlējās mazināt tā prasības ietekmi, kas ir uzskatāms par tiesību uz aizstāvību procesa laikā pārkāpumu un pilnvaru nepareizu izmantošanu.

188 Vispirms ir jāizvērtē Komisijas veiktās atsaukšanas likumība.

189 Šajā ziņā ir lietderīgi atgādināt judikatūru attiecībā uz tādu administratīvo aktu atcelšanu, saskaņā ar kuriem saņēmējam piešķir individuālas tiesības vai līdzīgas priekšrocības. Tiesa, ievērojot tiesiskās aizsardzības un tiesiskās drošības principu (skat. Tiesas 2002. gada 24. janvāra spriedumu lietā C-500/99 P *Conserve Italia*/Komisija, *Recueil*, I-867. lpp., 90. punkts un tajā minētā judikatūra) un ar noteikumu, ka šī atsaukšana notiek saprātīgā termiņā (Vispārējās tiesas 2007. gada 12. septembra spriedums lietā T-25/04 *González y Díez*/Komisija, Krājums, II-3121. lpp., 97. punkts), atzīst Eiropas Savienības iestāžu tiesības atsaukt lēmumu, ja kādas nelikumības dēļ tā saņēmējam tiek piešķirtas priekšrocības.

190 Šīs tiesības atsaukt nelikumīgu lēmumu Eiropas Savienības iestādēm ir jāatzīst *a fortiori*, ja runa ir par nelikumīgu aktu, kas nerada tiesības, kāds ir apstrīdētais lēmums. Šajā gadījumā apsvērumi, kas attiecas uz tiesiskās paļāvības un lēmuma saņēmēja iegūto tiesību aizsardzību, nav pretrunā atsaukšanai (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 1997. gada 10. jūlija spriedumu lietā T-227/95 *AssiDomän Kraft Products* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1185. lpp., 41. punkts). Turklāt ir jānorāda, ka Komisija minēto atsaukšanu juridiski pietiekami pamatoja apstrīdētā lēmuma 8.–12. apsvērumā.

191 Tātad Komisijai bija tiesības atsaukt sākotnējo lēmumu.

192 Attiecībā uz jaunu elementu pievienošanu apstrīdētajā lēmumā ir jāsecina, ka attiecībā uz tiem, kas ir vērsti uz *AFR* pieņemtajiem atveseļošanas pasākumiem, Komisija šo pievienošanu ir veikusi, lai detalizētāk nekā sākotnējā lēmumā atbildētu uz prasītāju argumentiem viņu prasību ietvaros. Tas, ka ir ņemti vērā prasītāju iesniegtie

argumenti, pats par sevi nav uzskatāms par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu tiesas procesa ietvaros.

193 Attiecībā uz jauno pamatojumu saistībā ar riska prēmijas aprēķināšanas metodi ir jāsecina, ka par to, protams, tiesas procesa laikā saistībā ar sākotnējo lēmumu nenotika uz sacīkstes principu balstīts process. Turpretī par to notika uz sacīkstes principu balstīts process Vispārējā tiesā, jo prasītāji tika aicināti iesniegt savus apsvērumus par apstrīdēto lēmumu. Turklāt šis process ļāva vienam no prasītājiem, *CAD*, iebilst pret jaunā pamatojuma likumību, kas tika izvērtēts iepriekš 49.–55. punktā. Tātad sacīkstes princips Vispārējā tiesā tika ievērots.

194 No tā izriet, ka iebildums par tiesību uz aizsardzību pārkāpumu tiesas procesa laikā ir jānoraida kā nepamatots.

195 *NPDC* reģions arī norāda, ka jaunu elementu ieviešana apstrīdētajā lēmumā esot veikta, lai mazinātu tā prasības iedarbību, un esot uzskatāma par pilnvaru nepareizu izmantošanu.

196 Saskaņā ar judikatūru pilnvaru nepareizas izmantošanas jēdziens faktiski attiecas uz administratīvu iestādi, kas savas pilnvaras izmantojusi citiem mērķiem, nevis tiem, kuru sasniegšanai tai šīs pilnvaras piešķirtas (Tiesas 1990. gada 13. novembra spriedums lietā C-331/88 *Fedesa* u.c., *Recueil*, I-4023. lpp., 24. punkts, un 2005. gada 10. maija spriedums lietā C-400/99 Itālija/Komisija, Krājums, I-3657. lpp., 38. punkts). Lēmumā nav pieļauta nepareiza pilnvaru izmantošana tikai tad, ja tas, pamatojoties uz objektīvām, nozīmīgām un saskaņotām pazīmēm, izrādās, pieņemts šādā nolūkā

(skat. Vispārējās tiesas 2010. gada 9. septembra spriedumu lietā T-387/08 *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 159. punkts un tajā minētā judikatūra).

197 Šajā gadījumā *NPDC* reģions nav iesniedzis nevienu faktu, kas pierādītu, ka Komisija esot izmantojusi savas atsaukšanas un jauna lēmuma pieņemšanas pilnvaras citiem mērķiem, nevis lai izlabotu nelikumību, kas ir ietekmējusi sākotnējo lēmumu, un lai lemtu par valsts atbalstu un tā saderīgumu ar kopējo tirgu.

198 Tādēļ iebildums par pilnvaru nepareizu izmantošanu ir jānoraida.

199 No tā izriet, ka šis pamats ir jānoraida kopumā.

200 No iepriekš minētā izriet, ka šīs prasības ir jānoraida kā nepamatotas.

Par tiesāšanās izdevumiem

201 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punkta pirmajai daļai lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs, un saskaņā ar 3. punkta pirmo daļu, ja pastāv izņēmuma apstākļi, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka katrs lietas dalībnieks pats sedz savus tiesāšanās izdevumus.

202 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka Komisija nepieprasīja piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

203 Turklāt ir jāsecina, ka Komisija atzina, ka sākotnējais lēmums, par kuru sākotnēji bija iesniegtas šīs prasības, bija nelikumīgs, jo tas nebija pietiekami pamatots, un tādēļ tas tika atsaukts.

204 Šādos apstākļos ir jāpieņem lēmums par to, ka tiesāšanās izdevumus atlīdzinās Komisija, izņemot prasītāju tiesāšanās izdevumus, kas radušies pēc paziņojuma par sākotnējā lēmuma atsaukšanu; šos izdevumus atlīdzinās prasītāji.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) vairs nav jālemj par prasījumiem atcelt Komisijas 2008. gada 2. aprīļa Lēmumu C(2008) 1089, galīgā redakcija, par valsts atbalstu C 38/2007 (ex NN 45/2007), ko Francija piešķīrusi *Arbel Fauvet Rail SA*;

2) prasības noraidīt;

3) Eiropas Komisijai piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, izņemot tos, kas radušies *Région Nord-Pas-de-Calais* un *Communauté d'agglomération du Douaisis* pēc tam, kad tiem tika paziņots par Komisijas 2010. gada 23. jūnija Lēmumu C(2010) 4112, galīgā redakcija, par valsts atbalstu C 38/2007 (ex NN 45/2007), ko Francija piešķīrusi *Arbel Fauvet Rail*, ar kuru atsauca Lēmumu C(2008) 1089, galīgā redakcija.

Truchot Martins Ribeiro Kanninen

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2011. gada 12. maijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības rašanās fakti ..... II - 2007

Process un jauni notikumi tiesvedības laikā ..... II - 2009

Lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 2011

Juridiskais pamatojums ..... II - 2012

A — Par sākotnējā lēmuma atsaukšanas un tā aizstāšanas ar apstrīdēto lēmumu procesuālajām sekām ..... II - 2012

B — Par prasību atcelt apstrīdēto lēmumu ..... II - 2013

1. Par prasības T-279/08 piektā pamata pieņemamību ..... II - 2014

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2014

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2015

2. Par prasības T-267/08 pirmo pamatu un prasības T-279/08 otro pamatu, kas saistīti ar pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu ..... II - 2017

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2017

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2018

Par prasības T-267/08 pirmo pamatu ..... II - 2020

Par prasības T-279/08 otro pamatu ..... II - 2020

— Par pirmo daļu, kas attiecas uz nepietiekamu motivāciju jautājumā par atbalsta summas aprēķināšanas metodi ..... II - 2021

— Par otro daļu saistībā ar pamatojuma trūkumu, kas izriet no AFR piešķirto avansu "globālas un solidāras" izvērtēšanas ..... II - 2024

3. Par prasības T-267/08 otro pamatu saistībā ar tiesību uz aizstāvību un sacīkstes, vienlīdzības, labas pārvaldības, dalībvalstu konstitucionālās identitātes ievērošanas un tiesiskās paļāvības principa pārkāpumu un prasības T-279/08 pirmo pamatu saistībā ar tiesību uz aizstāvību un sacīkstes principa pārkāpumu ..... II - 2026

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2026

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2028

4. Par prasības T-267/08 trešo pamatu, kas saistīts ar acīmredzamu kļūdu vērtējumā par to, ka ir ņemta vērā atbalsta sniedzēja juridiskā īpatnība ..... II - 2036

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2036

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2037

5. Par prasības T-267/08 ceturtā pamata pirmo daļu saistībā ar kļūdu vērtējumā par finanšu līdzekļu izcelsmi un prasības T-279/08 ceturto pamatu saistībā ar kļūdu vērtējumā par valsts līdzekļu jēdzienu ..... II - 2038

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2038

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2039

6. Par prasības T-267/08 ceturtā pamata otro daļu saistībā ar kļūdu, kvalificējot AFR kā grūtībās nonākušu uzņēmumu, un prasības T-279/08 trešo pamatu saistībā ar kļūdu vērtējumā par grūtībās nonākuša uzņēmuma jēdzienu ..... II - 2042

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2042

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2046

7. Par prasības T-267/08 piekto pamatu saistībā ar kļūdu vērtējumā attiecībā uz apgalvojumu par priekšrocībām, kuras AFR ir guvis no atmaksājamajiem avansiem ..... II - 2054

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2054

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2055

8. Par prasības T-267/08 sesto pamatu saistībā ar kļūdainu atbalsta summas novērtējumu ..... II - 2057

a) Par prasības T-267/08 sestā pamata pirmo daļu saistībā ar to, ka nav noteikta atmaksājamā atbalsta summa ..... II - 2057

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2057

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2058

b) Par prasības T-267/08 sestā pamata otro daļu saistībā ar kļūdainu riska prēmijas novērtējumu ..... II - 2059

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2059

Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2061

9. Par prasības T-267/08 septīto pamatu par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu tiesas procesa ietvaros un par pilnvaru nepareizu izmantošanu ..... II - 2063

a) Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 2063

b) Vispārējās tiesas vērtējums ..... II - 2063

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 2066